

ფინანსური აუდიტის ანგარიში

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

„ვამტკიცებ“

თვითმმართველი ერთეულების აუდიტის დეპარტამენტი
დეპარტამენტის უფროსი
გიორგი მამრიკიშვილი

7 მაისი 2023
№ 6/36

ვგზ.: N 1

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის
ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური
აუდიტის ანგარიში

შინაარსი

ძირითადი ნაწილი	ტერმინები და შემოკლებები	2
	ზოგადი ინფორმაცია აუდიტის ობიექტის შესახებ	3
	მასშტაბის შეზღუდვა	4
	მოსაზრება	5
	1. პირობითი მოსაზრების საფუძველი	6
	2. სხვა გარემოებები	18
	3. ხელმძღვანელობის და აუდიტორის პასუხისმგებლობა	19
	ფინანსური ანგარიშგების ფორმები და ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	22
	საკონტაქტო ინფორმაცია	66

ტერმინები და შემოკლებები

მუნიციპალიტეტი – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტი.

მერია – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია.

ანგარიშგება – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება.

სააგენტო - სსიპ – ქონების მართვის სააგენტო.

სსიპ – საჯარო სამართლის იურიდიული პირი.

ა(ა)იპ – არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი.

მერიის საფინანსო საქალაქო სამსახური – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის საფინანსო საქალაქო სამსახური.

სსზასს – საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები.

ზოგადი ინფორმაცია აუდიტის ობიექტის შესახებ

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის, როგორც საქართველოს დედაქალაქის, სტატუსი გულისხმობს თბილისის განსაკუთრებულ სამართლებრივ მდგომარეობას, რომელიც სახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი ინტერესების დასაცავად უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის ორგანოების მეშვეობით თბილისის მართვას.¹

თბილისში ადგილობრივი თვითმმართველობა ხორციელდება თბილისის წარმომადგენლობითი ორგანოს – თბილისის საკრებულოს და თბილისის აღმასრულებელი ორგანოების სისტემის – თბილისის მერიის მეშვეობით.²

მუნიციპალიტეტი ასევე აერთიანებს 10 გამგეობას, სხვადასხვა პროფილის 6 სსიპ-სა და 72 ა(ა)იპ-ს. აღნიშნული ორგანიზაციები ბუღალტრულ ანგარიშგებებს წარუდგენენ მუნიციპალიტეტის საფინანსო ორგანოს, რომელიც ამზადებს ერთიანი მუნიციპალური ბიუჯეტებით განსაზღვრული საბიუჯეტო ორგანიზაციების ნაერთ (კონსოლიდირებულ) ბუღალტრულ ანგარიშგებას და წარადგენს დანიშნულებით.

ინფორმაცია 2021 წელს მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული შემოსულობებისა და გაწეული გადასახდელების შესახებ მოცემულია ცხრილში №1.

ცხრილი №1. ინფორმაცია 2021 წელს მიღებული საბიუჯეტო სახსრების და ფაქტობრივად გაწეული ხარჯების შესახებ (ლარი)

დასახელება	დაზუსტებული გეგმა	საკასო შესრულება	შესრულების %
შემოსულობები	1,201,098	1,228,088	102%
შემოსავლები	1,128,770	1,146,914	102%
არაფინანსური აქტივების კლება	72,185	81,169	112%
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოყენების გარდა)	143	0	0%
ვალდებულებების ზრდა	0	5	
გადასახდელები	1,270,532	1,222,772	96%
ხარჯები	999,920	968,333	97%
არაფინანსური აქტივების ზრდა	255,734	239,561	94%
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის დაგროვების გარდა)	0	0	
ვალდებულებების კლება	14,878	14,878	100%
ნაშთის ცვლილება	-69,434	5,316	

¹ „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“, მუხლი 63, პუნქტი 2.

² „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“, მუხლი 65.

მასშტაბის შეზღუდვა

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში გააჩნია მნიშვნელოვანი მოცულობის ქონება (შენობა-ნაგებობები, გზები, ხიდები, მიწა და სხვ.),³ რომლებიც არ არის გამოხატული ფულად ღირებულებაში, რის გამოც აღნიშნული ქონება არ არის აღრიცხული ბუღალტრული ანგარიშგების შესაბამის მუხლებში. აღნიშნული პრობლემა მუნიციპალიტეტს მოჰყვება ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში. საკითხის მოგვარება დაკავშირებულია არსებით ფინანსურ დანახარჯებთან.

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით, მუნიციპალიტეტი ძირითადი აქტივების სრულად აღრიცხვას უზრუნველყოფს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. კერძოდ, სსბასს-ის დანერგვიდან ხუთი წლის განმავლობაში.⁴

გამომდინარე აღნიშნულიდან, ამ ეტაპზე ვერ მოვიპოვეთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულებები, რომელთა საფუძველზეც მივიღებდით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების მუხლებში (ძირითადი აქტივები) ასახული თანხის სისრულესა და სისწორეზე. შესაბამისად, აუდიტის ჯგუფი ვერ გამოთქვამს მოსაზრებას ქონების ამ ნაწილთან მიმართებით.

³ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მონაცემები.

⁴ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ინსტრუქციის მე-4 თავის მე-4 მუხლი.

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის დასკვნა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობას

დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მოსაზრება

პირობითი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

სახელმწიფო აუდიტის სამსახურმა ჩაატარა ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის და მის კონტროლს დაქვემდებარებული ერთეულების⁵ (ერთად - „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მასთან დაკავშირებულ ფინანსური შედეგების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვას.

ჩვენი აზრით, ჩვენი დასკვნის – „პირობითი მოსაზრების საფუძველი“ – აბზაცში აღწერილი საკითხ(ებ)ის გავლენით განპირობებული შესაძლო შედეგების გარდა, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის თანდართული (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, მომზადებულია ავტონომიური რესპუბლიკის და ადგილობრივი ხელისუფლების საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოებისა და ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის სათანადო საფუძვლების შესაბამისად.⁶

⁵ იხ. დანართი „კონსოლიდირებული ერთეულები“.

⁶ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის №108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ ინსტრუქცია“.

1. პირობითი მოსაზრების საფუძველი

1.1 კონსოლიდაციის პროცესი

ფინანსური ანგარიშგების კონსოლიდაციის დროს მუნიციპალიტეტის კონტროლს დაქვემდებარებული ერთეულების ნაშთები და მათ შორის განხორციელებული შემოსავლებისა და ხარჯების ოპერაციები ელიმინირდება (გამოირიცხება).⁷ მუნიციპალიტეტის მიერ წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არასწორად არის განხორციელებული ელიმინირების პროცესი. კერძოდ:

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მონაწილე ერთეულებს - საბურთალოს რაიონის გამგეობას, ვაკის რაიონის გამგეობას და ა(ა)იპ - ეროვნულ ბოტანიკურ ბაღს ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში „შიდა ტრანსფერებით შემოსავლების“ მუხლში არ აქვთ ასახული ბიუჯეტიდან მიღებული შემოსავლები 4,625,530 ლარი. შესაბამისად კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, აღნიშნული თანხა ელიმინირებული არ არის. დეტალური ინფორმაცია მოყვანილია ცხრილში №2.

ცხრილი №2. შიდა ტრანსფერების მუხლში შემცირებული შემოსავლები (ლარი)

	კომპონენტის დასახელება	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხა	სხვაობა
1	საბურთალოს რაიონის გამგეობა	23,356,164	19,415,336	(3,940,827)
2	ვაკის რაიონის გამგეობა	19,454,311	19,361,872	(92,439)
3	ა(ა)იპ ეროვნული ბოტანიკური ბაღი	3,023,153	2,430,888	(592,264)
	სულ			(4,625,530)

ორგანიზაციების მიერ მიღებული თანხების ბუღალტრულ აღრიცხვაში ასახვის გარეშე ხარჯვის გამო, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებაში შემცირებულია ხარჯების შესაბამისი მუხლები.⁸

გლდანის რაიონის გამგეობას, ისნის რაიონის გამგეობას და ა(ა)იპ - ბაღების მართვის სააგენტოს ბუღალტრულ აღრიცხვაში და ფინანსურ ანგარიშგებაში ბიუჯეტიდან მიღებული შემოსავლები 132,836 ლარით გაზრდილად აქვთ წარმოდგენილი. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, აღნიშნული თანხა ელიმინირებულია ზედმეტად. აღნიშნულის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოყვანილია ცხრილში №3.

⁷ სსპასს 35, მუხლი 40.

⁸ „სოციალური უზრუნველყოფის“, „შიდა ტრანსფერების ხარჯებისა“ და „სხვადასხვა ხარჯების“ მუხლები.

ცხრილი №3. შიდა ტრანსფერების მუხლში გაზრდილი შემოსავლები (ლარი)

	კომპონენტის დასახელება	ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსება	ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხა	სხვაობა
1	ა(ა)იპ - ბაღების მართვის სააგენტო	145,190,214	145,321,551	131,336
2	გლდანის რაიონის გამგეობა	26,490,970	26,492,320	1,350
3	ისნის რაიონის გამგეობა	21,830,402	21,830,552	150
	სულ			132,836

პასუხისმგებელი პირების განმარტებებით, ბიუჯეტიდან მიღებული შემოსავალი ბუღალტრულ აღრიცხვაში შეცდომით ასახულია ორჯერ. ასევე არასწორად დუბლირებულია მიღებული დაფინანსებით გაწეული ხარჯებიც. შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში გაზრდილია ხარჯების შესაბამისი⁹ მუხლები.

მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლებისა და ხარჯების ოპერაციების არასწორი ელიმინირების შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში 4,625,530 ლარის შემოსავალი არ არის გამორიცხული, ხოლო 132,836 ლარი ელიმინირებულია ზედმეტად.

1.2 დებიტორული დავალიანებები

1.2.1 გაზრდილი მოკლევადიანი მოთხოვნები

ფინანსური მოთხოვნა არის აქტივი, რომელიც აძლევს უფლებას ერთ ინსტიტუციონალურ ერთეულს – აქტივის მფლობელს, მიიღოს ერთი ან რამდენიმე გადახდა მეორე ერთეულისაგან, მათ შორის, გაფორმებული კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობებისა და დებულებების თანახმად. ფინანსური მოთხოვნა წარმოადგენს აქტივს, ვინაიდან ის უზრუნველყოფს კრედიტორისათვის ეკონომიკური სარგებელის მიღებას და ამავე დროს არის დაგროვების საშუალება.¹⁰

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიხედვით, მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებების 2021 წლის საბოლოო ნაშთი შეადგენს 110,524,845 ლარს. დავალიანებების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია ცხრილში №4.

ცხრილი №4. მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებების შესახებ (ლარი)

დასახელება	ნაშთი 31.12.2021
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	36,036,645
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	74,488,200
სულ	110,524,845

მოთხოვნების აღრიცხვის შემოწმებით გამოვლინდა, რომ „მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები“ მოიცავს „სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების“

⁹ „სოციალური უზრუნველყოფის“, და „კრედიტორული დავალიანების“ მუხლები.

¹⁰ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის №99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია“, მე-8 თავი.

მუხლში აღრიცხულ – 8,615,685 ლარს, რომელიც წარმოადგენს სხვადასხვა ორგანიზაციის მიერ 2021 წელს საკუთარი შემოსავლების სახით მიღებულ და ხაზინის ანგარიშზე რიცხულ თანხებს. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი ფორმით შემოსავლის სახით მიღებული თანხები არ წარმოადგენს მოთხოვნებს და არ აკმაყოფილებს „მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებებიდან“ აღიარების კრიტერიუმებს. პასუხისმგებელი პირის განმარტებით, აღნიშნული გამოწვეულია 2021 წელს მოქმედ ანგარიშების გეგმაში, ფულადი სახსრების ნაწილში, შესაბამისი ქვეანგარიშის არარსებობით, რის გამოც მიღებული თანხები აღირიცხა „სახაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების“ მუხლში.¹¹

შედეგად, მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებების“ მუხლი გაზრდილია 8,615,685 ლარით, შესაბამისად, იმავე თანხით შემცირებულია „ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტების“ მუხლი.

ა(ა)იპ – თბილისის განვითარების ფონდს და ა(ა)იპ – ქალაქ თბილისის გლდანი-ნამალადევის კომპლექსურ სპორტულ ცენტრს ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა მოკლევადიანი აქტივების“ მუხლში ასახული აქვთ მიმწოდებლისთვის ხელშეკრულებით განსაზღვრული სამუშაოების შესასრულებლად, წინასწარ გადახდილი თანხები. პასუხისმგებელი პირის განმარტებით, მიმწოდებლების მიერ სამუშაოები დასრულებულია, თუმცა ბუღალტრულ აღრიცხვაში დებიტორული დავალიანება არ არის ჩამოწერილი.

- ა(ა)იპ – თბილისის განვითარების ფონდს 2014 წლიდან ერიცხება 1,233,922 ლარი.¹²
- ა(ა)იპ – ქალაქ თბილისის გლდანი-ნამალადევის კომპლექსურ სპორტულ ცენტრს 2018 წლიდან ერიცხება 441,502 ლარი.¹³

ა(ა)იპ – თბილისის განვითარების ფონდს 2014 წლიდან ერიცხება დებიტორული დავალიანება – 3,271,337 ლარი.¹⁴ თანხის მიღების მიზნით საკითხი განიხილებოდა სასამართლოში, რაზეც 2021 წელს მიღებული საბოლოო გადაწყვეტილებით, მიმწოდებელს დაეკისრა 2,508,187 ლარის გადახდა.

ა(ა)იპ – თბილისის ზოოლოგიურ პარკს ერიცხება დებიტორული დავალიანება 197,163 ლარი, რომელიც მოიცავს წინასწარ გადახდილ სხვადასხვა გადასახადების თანხებს (დღგ-ის, მოგების და სხვა გადასახადებს). აღნიშნული თანხა გაიქვითა განხორციელებული დასაბეგრი ოპერაციების შედეგად, მიუხედავად ამისა, არ არის ჩამოწერილი.

შედეგად, მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „დებიტორული დავალიანების“ მუხლი არასწორად არის გაზრდილი შესაბამისი თანხებით.

¹¹ ფულადი სახსრების შესაბამისი ქვეანგარიში დაემატა 2022 წელს.

¹² კომპანია PERMASTEELISA-ს - 706 098 ლარი და კომპანია MASIMILIANO DORIANA FUKSAS-ს - 527 824 ლარი.

¹³ შპს „მასტერ სპორტი“.

¹⁴ დებიტორი შპს „ლეგსი“.

1.2.2 აღურიცხავი დებიტორული დავალიანებები

მუნიციპალიტეტში სამშენებლო წესებისა და სხვადასხვა სამართალდარღვევისათვის საჯარიმო სანქციების დაკისრება ევალება ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალურ ინსპექციას.¹⁵ ქონების განკარგვა, საიჯარო თანხის მიღების კონტროლი, ასევე თანხის დროულად გადაუხდელობის შემთხვევაში, მოიჯარეებისათვის საჯარიმო სანქციების დაკისრება ევალება სსიპ – ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის სააგენტოს.¹⁶

პასუხისმგებელი პირის განმარტებით, მერიის საფინანსო სამსახურს, მერიის მუნიციპალური ინსპექციის და ქონების მართვის სააგენტოს მიერ არ მიეწოდება ინფორმაცია სამართალდარღვევისათვის დაკისრებული ჯარიმებისა და მოიჯარეებიდან მისაღები თანხის შესახებ. სამსახურებს შორის არასათანადო კოორდინაციის გამო, დაკისრებული ჯარიმები და საიჯარო დავალიანებები ბუღალტრულ აღრიცხვაში დებიტორულ დავალიანებად არ აღიარდება.

აუდიტის ჯგუფმა მერიის მუნიციპალური ინსპექციიდან და ქონების მართვის სააგენტოდან გამოითხოვა ინფორმაცია 2021 წლის 31 დეკემბრის მდომარეობით არსებული დავალიანების შესახებ.

მუნიციპალური ინსპექციიდან წარმოდგენილი ინფორმაციით, 2021 წელს სამშენებლო წესების და სხვადასხვა სამართალდარღვევასთან დაკავშირებით გადაუხდელი საიჯარო თანხა შეადგენს 609,260 ლარს, რაც მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხული არ არის.

ქონების მართვის სააგენტოდან წარმოდგენილი ინფორმაციით, გადაუხდელი საიჯარო ქირა (პირგასამტეხლოს ჩათვლით) შეადგენს 1,497,073 ლარს. პასუხისმგებელი პირის განმარტებით, გადაუხდელი თანხის მნიშვნელოვანი ნაწილი წარმოშობილია როგორც 2021 წელს, ისე გასული პერიოდებიდან. მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული ინფორმაცია წარმოდგენილი არ არის.

შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების“ მუხლი არ არის გაზრდილი 2,106,333 ლარით. აღნიშნული თანხით არ არის გაზრდილი მიმდინარე პერიოდის შემოსავლებიც, რაც გავლენას ახდენს ფინანსური ანგარიშგებაში ასახული წმინდა აქტივები/კაპიტალის მუხლის სისწორეზე.

1.2.3 უიმედო დებიტორული დავალიანებები

ორგანიზაციაში ინვენტარიზაციის ჩატარება სავალდებულოა ყოველწლიურად. ფინანსური მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის შედეგები ფორმდება ინვენტარიზაციის შედეგების აქტით. აქტში ჩამოთვლილი უნდა იყოს ანგარიშები, რომლებსაც ჩაუტარდათ ინვენტარიზაცია, აგრეთვე უნდა აღინიშნოს იმ დავალიანებათა შესახებ, რომელთა ჩამოწერაც მიზანშეწონილია. დავალიანებათა სახეების შესახებ ინვენტარიზაციის შედეგების აქტთან ერთად დგება ცნობა, სადაც მიეთითება (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) დებიტორებისა და კრედიტორების დასახელება და მისამართი, საიდენტიფიკაციო ნომერი, დავალიანების თანხა, თარიღი, რისთვისაც ირიცხება დავალიანება, შესაბამისი დოკუმენტები და ა.შ.

¹⁵ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის მუნიციპალური ინსპექციის დებულება, მუხლი 2.

¹⁶ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ქონების მართვის სააგენტოს დებულება, მუხლი 2.

ფინანსური მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის დროს კომისია ადგენს ნაშთების რეალურობას.¹⁷

მუნიციპალიტეტს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მონაწილე 40 ერთეულს¹⁸ მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებების მუხლში აღრიცხული აქვს „გადასახადებიდან მისაღები შემოსავლები“, საერთო თანხით – 662,007 ლარი, რაც შეადგენს წინა წლებში ბიუჯეტში სხვადასხვა გადასახადის სახით ზედმეტად გადახდილ თანხებს. მოთხოვნების უმეტესი ნაწილის დარიცხვიდან გასულია 4 წელზე მეტი. მუნიციპალიტეტის მიერ დებიტორული დავალიანების მიღებასთან დაკავშირებით აქტივობები არ არის განხორციელებული, ნაშთების რეალურობის დადგენის მიზნით არ არის ჩატარებული ფინანსური მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაცია, ასევე არ არის შედგენილი შედარების აქტები.

შედეგად, ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული 662,007 ლარის დებიტორული დავალიანების არსებობასა და სისწორეზე.

1.3 გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

სსბასს 35-ის მიხედვით,¹⁹ საჯარო სექტორის კომერციულ ერთეულებში, არსებული წილების სახევისათვის გამოიყენება კაპიტალ-მეთოდი. კაპიტალ-მეთოდი გულისხმობს წილობრივი მონაწილეობის თავდაპირველ აღრიცხვას თვითღირებულების საფუძველზე, ხოლო შემდეგ მის კორექტირებას, მეკავშირე ერთეულის ან ერთობლივი საქმიანობის წმინდა აქტივებში/კაპიტალში ინვესტორის კუთვნილ წილში შეძენის შემდგომ მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.²⁰

მუნიციპალიტეტის მერიის ფინანსურ ანგარიშგებაში „ინვესტიციები წილობრივი ინსტრუმენტების“ მუხლში აღიწებულია 1,070,133,310 ლარი. აღნიშნული თანხა სრულად მოიცავს მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ იურიდიულ პირებში, საწესდებო კაპიტალის სახით შეტანილ თანხებს.

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მუნიციპალიტეტს 50%-ზე მეტი წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული აქვს 40 ერთეული კომერციული იურიდიული პირი (შპს). ორგანიზაციები დაფუძნებულია წლების წინ, 15 დაწესებულებაში მიმდინარეობს ლიკვიდაციის პროცედურები, ხოლო დანარჩენი ეწევა წესდებით განსაზღვრულ საქმიანობას.

ერთეულების საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის ანალიზი, ფინანსური ანგარიშების მიღება, საქმიანობის თაობაზე ანგარიშების მოსმენა და მუნიციპალიტეტის მთავრობისთვის შეჯამებული ანგარიშის წარდგენა, ევალუა სსიპ – ქონების მართვის სააგენტოს.²¹

პასუხისმგებელი პირის განმარტებით, მერიის საფინანსო სამსახურს სააგენტოდან არ მიეწოდება ინფორმაცია ორგანიზაციების ფინანსური შედეგების შესახებ. შესაბამისად, მერია შპს-ების წმინდა აქტივებში/კაპიტალში

¹⁷ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის №605 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციებში ქონების, მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების წესი“, მე-2 და მე-11 მუხლები.

¹⁸ დეტალური ინფორმაცია (იხ. დანართი N1).

¹⁹ სსბასს 35 - „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“, მუხლი 10, პუნქტი 46.

²⁰ სსბასს 36 - მუხლი 8

²¹ ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2018 წლის 16 თებერვლის №13-42 დადგენილება „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ქონების მართვის სააგენტოს დებულება“.

მომხდარი ცვლილებებს ვერ აღრიცხავს. შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „ინვესტიციები წილობრივი ინსტრუმენტების“ მუხლში თავდაპირველად აღრიცხული თანხა არ არის შეცვლილი იურიდიული პირების საქმიანობის წლიური ფინანსური შედეგების გათვალისწინებით და არ ასახავს რეალურ მონაცემებს.

2021 წელს მუნიციპალიტეტის მიერ არ განხორციელებულა იურიდიული პირების საქმიანობის და წლიური ფინანსური შედეგების გაანალიზება/შეფასება. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტის მთავრობისათვის წარდგენილი არ არის საწარმოების საქმიანობის შემაჯამებელი ანგარიში. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საწარმოების ფინანსური შედეგებიც არ არის გათვალისწინებული 2021 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

შედეგად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების“ ანგარიშზე აღრიცხული 1,070,133,310 ლარის აქტივების სისწორესა და სისრულეზე.

1.4 მიმდინარე ინვესტიციები

ანგარიში – მოკლევადიანი (მიმდინარე) ინვესტიციები მოიცავს: ერთ წლამდე ვადით გაცემულ კრედიტებს და სესხებს, ხოლო ერთ წლამდე ვადით გაცემული კრედიტები და სესხები – საბიუჯეტო სახსრებით ერთ წლამდე ვადით გაცემულ კრედიტებსა და სესხებს.²²

ისნის, ნაძალადევის და გლდანის რაიონის გამგეობებს ფინანსური ანგარიშგების „მიმდინარე ინვესტიციების“ მუხლში საწყის და საბოლოო ნაშთად ერიცხება 552,686 ლარი. აღრიცხული თანხა სრულად მოიცავს 2011-2012 წლებში მუნიციპალიტეტის გამგეობების მიერ ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობებზე ამორტიზებული ლიფტების სარეაბილიტაციოდ სესხის სახით გაცემულ თანხებს. დეტალური ინფორმაცია გაცემული სესხების შესახებ წარმოდგენილია ცხრილში №5.

ცხრილი №5. ინფორმაცია ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობებზე გაცემულ სესხებზე (ლარი)

დასახელება	თანხა
ისნის გამგეობა	111,082
ნაძალადევის გამგეობა	165,093
გლდანის გამგეობა	276,511
სულ	552,686

ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის მიმღებს (ამხანაგობა) თანხა უნდა დაებრუნებინა რეაბილიტირებული ლიფტის ექსპლუატაციაში შესვლიდან 48 თვის განმავლობაში, თუმცა დავალიანება მიმდინარე პერიოდშიც გადაუხდელია. გამგეობების მიერ თანხების მიღების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებები განხორციელებული არ არის. დავალიანებების რეალობისა და

²² საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 15 იანვარის №17 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ ინსტრუქცია“, მუხლი 7, პუნქტი 1.

სისწორის დადგენის მიზნით, არ ხორციელდება შედარების აქტების შედგენა, ასევე – კრედიტორების გადახდისუნარიანობის განსაზღვრა.

შედეგად, აუდიტის ჯგუფმა ვერ მიიღო რწმუნება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მიმდინარე ინვესტიციების“ მუხლში, 552,686 ლარის აქტივის სისწორესთან დაკავშირებით.

1.5 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი უნდა აღიარდეს მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ: შესაძლებელია აქტივზე მიკუთვნებადი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის ერთეულში შემოსვლა და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

ერთეულმა უნდა შეაფასოს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლის ალბათობა გონივრული და დასაბუთებული დაშვებებით, რომელიც წარმოადგენს აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში არსებული ეკონომიკური პირობების შესახებ მენეჯმენტის საუკეთესო შეფასებას.²³

თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის, ა(ა)იპ – მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტოს, ა(ა)იპ – გლდანი-ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრის, ა(ა)იპ – მუზეუმების გაერთიანების, ა(ა)იპ – თბილისის განვითარების ფონდის ფინანსურ ანგარიშგებებში აღრიცხულია 22 ერთეული არამატერიალური აქტივები, საერთო ღირებულებით – 267,663 ლარი,²⁴ რომლებიც აღარ გამოიყენება. ორგანიზაციებს არ აქვთ შეფასებული აქტივის მომავალში გამოყენების საკითხი, მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების მიღების პოტენციალი. შესაბამისად, არ არის განსაზღვრული არამატერიალური აქტივები, ღირებულებით – 267,663 ლარი, რამდენად აკმაყოფილებს აქტივად აღიარების კრიტერიუმს.

შესაბამისად, ვერ დავრწმუნდით კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „არამატერიალური აქტივების“ მუხლის სისწორეში.

1.6 სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები

სსბასს 12-ის შესაბამისად, უძრავი ქონება, რომელიც გამიზნულია გასაყიდად ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში, ან შენდება, ან რეკონსტრუქცია უტარდება შემდგომი გაყიდვის მიზნით, აკმაყოფილებს სასაქონლო-მატერიალურ მარაგად აღიარების კრიტერიუმს.²⁵

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სასაქონლო მატერიალური ფასეულობების“ მუხლში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია გასაყიდად გამიზნული ქონების შესახებ.

თბილისის მუნიციპალიტეტში ქონებას განკარგავს სსიპ – „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის სააგენტო”.²⁶ აუდიტის ჯგუფმა სააგენტოდან მოითხოვა ინფორმაცია მერიის საკუთრებაში არსებული ქონების შესახებ. მოწოდებული ინფორმაციით, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მუნიციპალიტეტს საკუთრებაში გააჩნდა გასაყიდად გამიზნული 39,965,494

²³ სსბასს 31, არამატერიალური აქტივები, 28-ე და 29-ე მუხლები.

²⁴ დეტალური ინფორმაცია (იხ. დანართი №2).

²⁵ სსბასს 12 - მატერიალური მარაგები, მუხლი 9 - განმარტებები, მუხლი 11.

²⁶ საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“, მუხლი 116.

ლარის აქტივი, რაც სსბას 12-ის შესაბამისად, აკმაყოფილებს „სასაქონლო მატერიალურ ფასეულობად“²⁶ აღიარების კრიტერიუმებს. მერიის ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში აღნიშნული ქონება არ არის აღიარებული აქტივად.

შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „მატერიალური მარაგების“ მუხლი არ არის გაზრდილი 39,965,494 ლარით.

ქონების მართვის სააგენტომ 2021 წელს გაყიდა მერიის საკუთრებაში არსებული 468 დასახელების სხვადასხვა სახის უძრავი ქონება (მიწები და შენობა-ნაგებობები). ქონების გაყიდვიდან მიღებულმა შემოსავალმა 81,175,859 ლარი შეადგინა. მერიას გასაყიდად გამიზნული ქონება ბუღალტრულ ჩანაწერებში არ ჰქონდა დაფიქსირებული, როგორც აქტივი და მისი ჩამოწერა არ განუხორციელებია. შესაბამისად, ქონების საწყისი ღირებულება – 67,227,413 ლარი მერიის მიერ ფინანსურ ანგარიშგებაში ხარჯად აღიარებული არ არის.

თბილისის მერიას აქტივად ასევე არ ჰქონდა აღრიცხული 125 დასახელების მოძრავი ქონება, რომლის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი შეადგენს 1,373,699 ლარს, ამასთანავე, შესაბამისი ხარჯი აღიარებული არ არის. პასუხისმგებელი პირის ინფორმაციით, მერიას ქონების შესახებ არ მიეწოდება ინფორმაცია ქონების მართვის სააგენტოდან. შედეგად, მუნიციპალიტეტი არ ფლობს ინფორმაციას საკუთრებაში არსებული და განკარგული ქონების შესახებ. შესაბამისად, ქონებას არ აღრიცხავს სტანდარტით განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვით.

შედეგად, ფინანსურ ანგარიშგებაში არასწორად არის წარმოდგენილი ხარჯის და წმინდა აქტივი/კაპიტალის მუხლები.

მუნიციპალიტეტის მერიის ფინანსურ ანგარიშგებაში სასაქონლო მატერიალური მარაგების მუხლში ირიცხება 1,970,824 ლარის აქტივი, რომელიც პასუხისმგებელი პირის ინფორმაციით, გახარჯულია წინა წლებში და მათი არსებობის დადასტურებას მუნიციპალიტეტი ვერ ახდენს. აღნიშნული უზუსტობები დაფიქსირებულია ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის 2020 წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური აუდიტის ანგარიშში, თუმცა ხარვეზი მიმდინარე პერიოდშიც არ არის გამოსწორებული.

შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სასაქონლო მატერიალური ფასეულობების“ მუხლის სისწორესთან დაკავშირებით.

1.7 ძირითადი აქტივები

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების მუხლში აღრიცხულია 1,735,795,714 ლარის აქტივი. შესწავლით გამოვლინდა, რომ მუნიციპალიტეტი საკუთრებაში არსებულ ძირითად აქტივებს არ აღრიცხავს სტანდარტით განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვით.²⁷ შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგების ძირითადი აქტივების მუხლში სრულად არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული ქონების შესახებ; ამასთანავე, ძირითადი აქტივების

²⁷ სსბას 17.

მუხლში აღრიცხული ზოგიერთი ქონება აღარ წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის აქტივს. კერძოდ:

მუნიციპალიტეტის მერიამ საკუთრებაში არსებული 18,261,143 ლარის ღირებულების 14 მიწის ნაკვეთი 2021 წელს გაცვალა 17,019,402 ლარის ღირებულების 11 მიწის ნაკვეთზე. მერიას, საკუთრებაში არსებული 18,261,143 ლარის ღირებულების ქონება, ბუღალტრულ ჩანაწერებში აღრიცხული არ ჰქონდა. შესაბამისად, მისი ჩამოწერა და გაცვლის შედეგად მიღებული ქონების ძირითადი აქტივების მუხლში აღიარება არ განუხორციელებია.

შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი აქტივების მუხლი, არ არის გაზრდილი 17,019,402 ლარით.

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიას ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების მუხლში ერიცხება 16,749,599 ლარის ღირებულების 21 ერთეული მიწის ნაკვეთი, რომლებიც გაყიდულია წინა წლებში და აღარ წარმოადგენს აქტივს. გაყიდული ქონება ბუღალტრულ ჩანაწერებში ჩამოწერილი და ხარჯად აღიარებული არ არის.

შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების მუხლი გაზრდილია 16,749,599 ათასი ლარით.

მუნიციპალიტეტის მერიას ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების მუხლში ერიცხება 43,218,216 ლარის აქტივი, რომლის იდენტიფიცირებას და საკუთრების უფლების დადასტურებას ვერ ახდენს. მათ შორისაა:

- 74 ერთეული მიწის ფართი, საერთო საბალანსო ღირებულებით – 37,447,782 ლარი და 12 ერთეული საცხოვრებელი შენობა, საერთო საბალანსო ღირებულებით – 2,317,495 ლარი. მუნიციპალიტეტი აქტივის იდენტიფიცირებას და არსებობის დადასტურებას ვერ ახდენს. ბუღალტრულ ჩანაწერებში ქონება ირიცხება წინა წლებიდან. პასუხისმგებელი პირის განმარტებით, ქონებაზე მითითებული მისამართებით ვერ ხდება იდენტიფიცირება და მათი მდებარეობის დადგენა.
- 2,088,204 ლარის ღირებულების არასაცხოვრებელი შენობები და სხვა ნაგებობები, რომელთა საკუთრების უფლების დადასტურება ვერ ხდება.

შედეგად, ვერ დავრწმუნდით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილი კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ძირითადი აქტივების მუხლის სისწორეზე.

1.8 საინვესტიციო ქონება

სსბას 16-ის შესაბამისად,²⁸ საინვესტიციო ქონებად კლასიფიცირდება ქონება, რომლის საშუალებითაც ხდება ფულადი სახსრების გენერირება ერთეულის სხვა აქტივებისგან დამოუკიდებლად. საინვესტიციო ქონება არის ქონება (მიწა, შენობა ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია სარგებლის მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან/და ღირებულების ზრდის შედეგად.

მუნიციპალიტეტის მერიას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულებით გაცემული აქვს 553 ერთეული ქონება

²⁸ სსბას 16, მუხლი 10.

(მიწა და შენობა-ნაგებობა).²⁹ მუნიციპალიტეტში არ არის დაცული სტანდარტის მოთხოვნები იჯარით გაცემული ქონების აღრიცხვასთან დაკავშირებით. კერძოდ, ბუღალტრულ ჩანაწერებსა და ფინანსურ ანგარიშგებაში იჯარით გაცემული ქონება აღრიცხული არ არის აქტივად. შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „საინვესტიციო ქონების“ მუხლი არასწორად არის წარმოდგენილი. საინვესტიციო ქონებას უნდა დარიცხვოდა ცვეთის ხარჯი, რის გამოც ანგარიშგებაში (ფინანსური შედეგების ანგარიშგება) ძირითადი კაპიტალის მოხმარების მუხლი არ ასახავს რეალურ მონაცემებს, რაც გავლენას ახდენს (ფინანსური შედეგების ანგარიშგება) „წმინდა აქტივი/კაპიტალი“ მუხლის სისწორეზე.

თბილისის მერიამ ვერ წარმოადგინა ინფორმაცია იჯარით გაცემული ქონების ღირებულების შესახებ. საიჯარო ხელშეკრულებების ძირითადი ნაწილი გაფორმებულია წინა საანგარიშგებო წლებში. პასუხისმგებელი პირის ინფორმაციით, იჯარით გაცემული ქონების ნაწილი აუდიტორული დასკვნით შეფასებული არ არის.

შესაბამისად, ვერ მივიღეთ რწმუნება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „საინვესტიციო ქონების“ მუხლის სისწორესთან დაკავშირებით.

1.9 სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები

დაუმთავრებელი მშენებლობის მუხლში აღირიცხება ისეთი აქტივი, რომელთა მშენებლობა ან სხვა ფორმით შექმნა დაწყებულია, მაგრამ ჯერ არ არის დასრულებული.³⁰ სსბასს-17-ის მოთხოვნების შესაბამისად, აქტივს ცვეთა მას შემდეგ ერიცხება, როდესაც შესაძლებელია მისი დანიშნულებით გამოყენება.

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ირიცხება დაუმთავრებელი აქტივები 118,471,193 ლარის ოდენობით, საიდანაც:

- **მერიის ფინანსურ ანგარიშგებაში** დაუმთავრებელი მშენებლობის მუხლში აღრიცხულია დასრულებული და ექსპლუატაციაში შესული 2,955,585 ლარის ღირებულების აქტივები, რომლებიც არ არის გადატანილი შესაბამის მუხლებში და არ ერიცხებათ ცვეთის ხარჯი. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის“ მუხლი გაზრდილი თანხით არის წარმოდგენილი.
- **მერიის ფინანსურ ანგარიშგებაში** დაუმთავრებელი მშენებლობის მუხლში ირიცხება 3,741,173 ლარის ღირებულების ობიექტები, რომელთა იდენტიფიცირებას მუნიციპალიტეტი ვერ ახდენს. აქტივები ბუღალტრულ ჩანაწერებში აღრიცხულია წინა წლებში და მათი მდგომარეობის შესახებ მუნიციპალიტეტი ინფორმაციას არ ფლობს. შედეგად, ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი „სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების“ მუხლში ასახული 3,741,173 ლარის სისწორეზე.

²⁹ 2021 წელს იჯარიდან მიღებულმა ჯამურმა შემოსავალმა 1,051,304 ლარი შეადგინა.

³⁰ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის №17 ბრძანება „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ ინსტრუქციის დამტკიცების თაობაზე“.

- **სამგორის, გლდანის, ნაძალადევის რაიონის გამგეობებს** ბუღალტრულ აღიწესვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში დაუმთავრებელი მშენებლობის მუხლში არ აქვს აღრიცხული, სამშენებლო სამუშაოებზე გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში, კონტრაქტორების მიერ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესრულებული სამუშაოების ღირებულება, თანხით – 4,692,361 ლარი.³¹ შედეგად, ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშგებაში შემცირებულია „სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის“ მუხლი 4,692,361 ლარით.
- **გამგეობებს დაუმთავრებელი მშენებლობები** აღრიცხული აქვთ ძირითადი აქტივების მუხლში და არიცხავენ ცვეთას. დაუმთავრებელ მშენებლობას ცვეთა არ ერიცხება, შესაბამისად, აღნიშნული ეწინააღმდეგება სტანდარტით განსაზღვრულ მოთხოვნებს.³² შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არასწორად არის წარმოდგენილი „ძირითადი აქტივების“ და ცვეთის ხარჯის მუხლები.
- **გლდანის რაიონის გამგეობას** დაუმთავრებელ მშენებლობის მუხლში ერიცხება 205,071 ლარის აქტივი, რომელიც წლების წინ გაყიდულია და აღარ წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის ქონებას. შესაბამისად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში დაუმთავრებელი მშენებლობის მუხლი არასწორადაა გაზრდილი 205,071 ლარით.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ვერ მოვიპოვეთ რწმუნება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული „სხვა არაფინანსური აქტივის“ მუხლის სისწორეზე.

1.10 ვალდებულებები

1.10.1 გაზრდილი მოკლევადიანი ვალდებულებები

დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებების ჩამოწერაზე ხელმძღვანელის მიერ გადაწყვეტილების მისაღებად, საინვენტარიზაციო კომისია ჩამოწერის მიზანშეწონილობის თაობაზე ამზადებს დასკვნას, სადაც მიეთითება: იძებნება თუ არა დოკუმენტი, რომლითაც დასტურდება ანგარიშზე რიცხული დავალიანების სისწორე; ანგარიშზე რიცხული ნაშთის წარმოშობის საფუძველი აკმაყოფილებს თუ არა აქტივის/ვალდებულების აღიარების კრიტერიუმებს; სააღრიცხვო ფორმებში/რეგისტრებში არსებული ჩანაწერებით არის თუ არა შესაძლებელი ზუსტად და საიმედოდ, კონტრაგენტების იდენტიფიცირება და დადგენა.³³

მუნიციპალიტეტს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების მუხლში ერიცხება 8,093,362 ლარი. დავალიანების თანხა მოიცავს „გადასახადებით წარმოქმნილ მოკლევადიან (მიმდინარე) კრედიტორულ დავალიანებებს“ – 1,144,118 ლარს, რაც შეადგენს წინა წლებში ბიუჯეტში სხვადასხვა გადასახადის სახით გადასახდელ თანხებს. დავალიანებების ანალიზით გაირკვა, რომ

³¹სამგორის გამგეობას ბუღალტრულ აღიწესვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში არ აქვს აღრიცხული 2,271,468 ლარის დაუმთავრებელი მშენებლობა, გლდანის გამგეობას – 1,360,314 ლარი; ნაძალადევის გამგეობას – 1,060,579 ლარი.

³² სსბასს-17.

³³ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის №605 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციებში ქონების, მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების წესი“, მუხლი 11, პუნქტი 6.

ორგანიზაციებს ბალანსზე გააჩნიათ ისეთი დავალიანებები, რომლებიც გადახდილია, თუმცა არ ჩამოწერილა ბუღალტრული ანგარიშებიდან, კერძოდ:

- ა(ა)იპ – თბილისის განვითარების ფონდს 2014-2016 წლებიდან ერიცხება კრედიტორული დავალიანებები ბიუჯეტის სასარგებლოდ (დღგ – 43,178 ლარი, მოგების გადასახადი – 50,123 ლარი, საშემოსავლო გადასახადი – 718,751 ლარი, ქონების გადასახადი – 1,135 ლარი), სულ – 813,187 ლარი.
- ა(ა)იპ – გლდანი-ნამალადევის კომპლექსურ სპორტულ ცენტრს ბალანსზე ერიცხება ქონების გადასახადი – 15,640 ლარი და დღგ – 52,133 ლარი.

როგორც გაირკვა, თანხები დაირიცხა, თუმცა არ იქნა გადახდილი, ვინაიდან ა(ა)იპ-ებს ამ გადასახადებში ზედმეტად ჰქონდათ თანხები გადახდილი, რაც ურთიერთჩათვლის შედეგად გაიქვითა, მაგრამ არ ჩამოწერილა.

აღნიშნული შეუსაბამობა ძირითადად გამოწვეულია იმით, რომ არ ხორციელდება კანონმდებლობით³⁴ განსაზღვრული პროცედურები და პროცესის მართვა არასწორად მიმდინარებს. კერძოდ, არ არის ჩატარებული ბალანსზე რიცხული ვალდებულებების რეალურობის შემოწმება და არ არის შედგენილი შედარების აქტები.

ა(ა)იპ – გლდანი-ნამალადევის კომპლექსურ სპორტულ ცენტრს, კრედიტორულ დავალიანებაში (ვალდებულებები) ერიცხება შპს „მასტერ სპორტზე“ გადასახდელი 322,526 ლარი, სს „თელასზე“ – 5,500 ლარი, სს „ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუნდზე“ – 14,900 ლარი (სულ – 342,926 ლარი), რომლებიც გადახდილია 2018 წელს, თუმცა არ არის ჩამოწერილი.

ზემოაღნიშნულის შედეგად, კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში „კრედიტორული დავალიანების“ მუხლი გაზრდილია 1,223,886 ლარით.

1.10.2 გრძელვადიანი ნასესხები თანხები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით, მუნიციპალიტეტს 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „გრძელვადიანი ნასესხები თანხების“ მუხლში ერიცხება 54,717,795 ლარი.

მუნიციპალიტეტის მერიის დოკუმენტაციის შესწავლით გაირკვა, რომ 2021 წლის ბოლოსთვის მერიის ნასესხები (სულ – 3 კრედიტორის მიმართ) თანხების ნაშთი შეადგენს 290,322,261 ლარს.

შედეგად, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში „გრძელვადიანი ნასესხები თანხების“ ნაშთი არ არის გაზრდილი 235,604,466 ლარით.

აუდიტი წარმართეთ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტების (ISSAI) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით“. ჩვენ ვართ უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო ორგანიზაციის (INTOSAI) მოთხოვნების შესაბამისად ორგანიზაციისგან დამოუკიდებელი აუდიტორები და შესრულებული გვაქვს INTOSAI-ის მიერ დაწესებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია პირობითი მოსაზრების გამოსათქმისთვის საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

³⁴ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2010 წლის 23 ივლისის №605 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციებში ქონების, მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების წესი“.

2. სხვა გარემოებები

2.1 დაკავშირებული მხარეები

საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით,³⁵ ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას ერთეულმა უნდა გაამყდევნოს ურთიერთობები დაკავშირებულ მხარეებს შორის. მოცემული სტანდარტის მიზანია, კონტროლის არსებობის პირობებში, დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობების განმარტებების მოთხოვნა და ერთეულსა და მასთან დაკავშირებულ მხარეებს შორის არსებული ოპერაციების შესახებ ინფორმაციის მიღება. აღნიშნული ინფორმაცია საჭიროა საანგარიშგებო მიზნებისათვის და ანგარიშვალდებული ერთეულის ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების წარმოდგენის უკეთესი გაგებისთვის.

ანგარიშვალდებულმა ერთეულმა უნდა განმარტოს: დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობების ბუნება; ოპერაციების სახეები, რომელებიც განხორციელდა; ოპერაციების ელემენტები, რომლებიც საჭიროა ამ ოპერაციების დანიშნულების დაზუსტების მიზნით და საკმარისია, რათა ფინანსურმა ანგარიშგებამ უზრუნველყოს შესაბამისი და სარწმუნო ინფორმაცია გადაწყვეტილების მიღებისა და ანგარიშგების პროცესისათვის.³⁶

დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობები, როდესაც აშკარაა კონტროლი, განმარტებული უნდა იყოს იმის მიუხედავად, განხორციელდა თუ არა დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციები.³⁷

ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კონსოლიდაციის პროცესში გაერთიანებულია 90 ერთეული;³⁸ გარდა ამისა, მუნიციპალიტეტის კონტროლის ქვეშ არიან შპს-ები. აღნიშნული ობიექტები წარმოადგენენ დაკავშირებულ მხარეებს, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტს უნდა წარმოედგინა ინფორმაცია მათ შორის ურთიერთობების შესახებ, რაც არ განხორციელდებულა.

გამომდინარე აღნიშნულიდან, აუდიტის ჯგუფი ვერ გამოთქვამს მოსაზრებას დაკავშირებული მხარეების ურთიერთობებზე და მათ შორის განხორციელებული ფინანსური ოპერაციების გავლენას საბოლოო ფინანსურ შედეგზე, ასევე ამ ოპერაციებზე დანერგილი კონტროლის მექანიზმების საიმედოობაზე.

³⁵ სსბასს 20 - დაკავშირებულ მხარეთა შესახებ განმარტებითი შენიშვნები.

³⁶ სსბასს 20, მუხლი 27.

³⁷ სსბასს 20, მუხლი 25.

³⁸ ქ. თბილისის მერია, რაიონული გამგეობები, სსიპ-ები და ა(ა)იპ-ები.

3. ხელმძღვანელობის და აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ხელმძღვანელი პირების ვალდებულებები ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“ საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის №108 და „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის წესის შესახებ“ 2021 წლის 4 თებერვლის №24 ბმანებებით დამტკიცებული ინსტრუქციების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

(კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა, შეაფასოს ორგანიზაციის უნარი - უწყვეტად განაგრძოს საჯარო მომსახურების მიწოდება, როგორც ფუნქციონირებადმა ერთეულმა, აგრეთვე საჭიროების შემთხვევაში, უნდა გაამჟღავნოს ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი საკითხი და გამოიყენოს აღნიშნული პრინციპი ბუღალტრულ აღრიცხვაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც სახელმწიფოს გადაწყვეტილი აქვს ორგანიზაციის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა. ხელმძღვანელი პირები პასუხისმგებელი არიან (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესის კონტროლზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებით

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, შეიცავს თუ არა (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგება თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და გამოვცეთ აუდიტის დასკვნა, რომელიც მოიცავს აუდიტის მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას, რომ ISSAI-ის მიხედვით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და ჩაითვლება არსებითად, თუ მოსალოდნელია, რომ ცალკე ან ჯამურად ისინი ზეგავლენას მოახდენენ (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე. ISSAI-ის შესაბამისად, ჩატარებული აუდიტის ფარგლებში, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს აუდიტის მსვლელობისას. ამასთანავე:

- ვახდენთ (კონსოლიდირებულ) ფინანსურ ანგარიშგებაში არსებითი უზუსტობის რისკის იდენტიფიცირებას და შეფასებას, რომელიც შესაძლოა დაშვებულ იქნეს თაღლითობის ან შეცდომის გამო, ვსაზღვრავთ და ვატარებთ ამ რისკების შესაფერის აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ჩვენი დასკვნის გამოსატანად საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს. რისკი იმისა, რომ თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა არ იქნება აღმოჩენილი, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით დაშვებულის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს მოლაპარაკებას, გაყალბებას, განზრახ

ინფორმაციის გამოტოვებას, დამახინჯებას ან დადგენილი შიდა კონტროლის მექანიზმების იგნორირებას;

- ვსწავლობთ შიდა კონტროლის ფუნქციონირებას ისეთი აუდიტორული პროცედურების შესამუშავებლად, რომლებიც შესაფერისია არსებულ გარემოებებთან და არა იმისათვის, რომ გამოვხატოთ მოსაზრება შიდა კონტროლის ეფექტიანად მუშაობის თაობაზე;

- ვაფასებთ აღრიცხვის პოლიტიკის შესაფერისობას და სააღრიცხვო შეფასებების და ხელმძღვანელი პირების მიერ მოწოდებული განმარტებების გონივრულობას;

- ვასკენით, ხელმძღვანელი პირების მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობას და მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით - არსებობს თუ არა ამ მოვლენებთან და პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა მუნიციპალიტეტის ან/და მისდამი დაქვემდებარებული ერთეულების უნარში, განაგრძონ ფუნქციონირება. თუ დავასკენით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენ ვაღივებთ ვართ ყურადღება გავამახვილოთ აუდიტორულ დასკვნაში სათანადო განმარტებებზე (კონსოლიდირებულ) ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ასეთი განმარტებები ადეკვატური არ არის, მოვახდინოთ მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები დაფუძნებულია აუდიტორულ მტკიცებულებებზე, რომლებიც მოპოვებულ იქნა აუდიტის დასკვნის თარიღისთვის. თუმცა, მომავალში მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს მუნიციპალიტეტის ან/და მისდამი დაქვემდებარებული ერთეულების ფუნქციონირებადობის საკითხი;

- ვაფასებთ (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, აგრეთვე უზრუნველყოფს თუ არა (კონსოლიდირებული) ფინანსური ანგარიშგება ოპერაციების და მოვლენების სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმებს;

- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს მუნიციპალიტეტისადმი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა შევძლოთ გამოვხატოთ მოსაზრება (კონსოლიდირებული) ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და განხორციელებაზე. აგრეთვე ჩვენ სრულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე;

- ხელმძღვანელობას სხვა საკითხებთან ერთად ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, აგრეთვე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი შედეგების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

აუდიტორები

ხელმოწერა

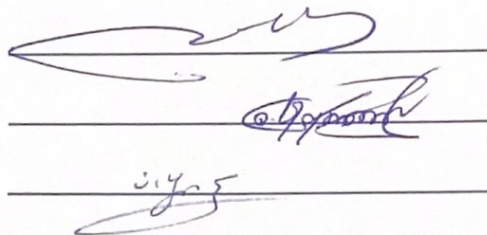
ბადრი ჯანჯღავა
მთავარი აუდიტორი

ბ. ჯანჯღავა

ლალა ამბროლაძე
უფროსი აუდიტორი

ირმა ხეცურიანი
უფროსი აუდიტორი

ანი ყიფიანი
აუდიტორი

Three horizontal lines with handwritten signatures in blue ink. The first line has a large, stylized signature. The second line has a signature that appears to be 'მ. ყიფიანი'. The third line has a signature that appears to be 'ა. ყიფიანი'.

ფინანსური ანგარიშგების ფორმები და ახსნა- განმარტებითი შენიშვნები

ფორმა №1. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები			
<i>მოკლევადიანი აქტივები</i>			
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	87,737,854.36	79,624,164.99
002	მიმდინარე ინვესტიციები	552,686.09	552,686.09
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	36,036,645.61	21,771,874.21
004	მატერიალური მარაგები	17,150,273.46	16,490,810.76
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	74,488,200.27	67,936,763.75
006	<i>სულ მოკლევადიანი აქტივები</i>	215,965,659.79	186,376,299.80
<i>გრძელვადიანი აქტივები</i>			
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	1,071,864,903.46	1,072,277,508.46
008	ძირითადი აქტივები	1,735,795,714.81	1,607,144,917.45
009	საინვესტიციო ქონება		
010	არამატერიალური აქტივები	7,849,678.20	7,470,037.33
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები		
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	168,150.00	
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	120,925,278.33	106,165,230.98
014	<i>სულ გრძელვადიანი აქტივები</i>	2,936,603,724.80	2,793,057,694.22
015	<i>სულ აქტივები</i>	3,152,569,384.59	2,979,433,994.02
ვალდებულებები			
<i>მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>			
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით		
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები		
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	8,093,362.00	8,718,566.56
019	გადასახდელი პროცენტი		
020	მიმდინარე ანარიცხები		
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	369,882.00	241,917.32
022	ვალდებულებები დეპოზიტებით	100.00	135.00
023	ვალდებულებები აქციებით და სხვა კაპიტალით		
024	<i>სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები</i>	8,463,344.00	8,960,618.88
<i>გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>			
025	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	88069	95,289.86
026	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	54,717,795.45	64,347,470.04
027	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	177000	
028	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები		
029	გრძელვადიანი ანარიცხები		
030	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	1622889	1,784,848.12
031	<i>სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები</i>	56,605,753.45	66,227,608.02
032	<i>სულ ვალდებულებები</i>	65,069,097.45	75,188,226.90
წმინდა აქტივები/კაპიტალი			
033	კაპიტალში შენატანები		
034	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი	3,087,500,287.14	2,904,245,767.12
035	<i>სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი</i>	3,087,500,287.14	2,904,245,767.12
036	<i>სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი</i>	3,152,569,384.59	2,979,433,994.02

ფორმა №2. ფინანსური შედეგების ანგარიშგება

კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	სულ
	შემოსავლები				
001	საგადასახადო შემოსავლები	736,080,661.87		736,080,661.87	
002	სოციალური შენატანები			-	
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	64,093,432.66	235,788.74	64,329,221.40	741,621.60
004	შემოსავლები გრანტებით	204,292,682.17	1,523,163.97	205,815,846.14	3,669,713.08
005	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	6,505,379.26	8,952,421.29	15,457,800.55	4,285,570.98
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	40,952.81	40,952.81	1,080,359,180.86
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	142,755,119.14	17,257,803.23	160,012,922.37	12,172,165.55
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული მოგება	80,534,067.82	3,479.51	80,537,547.33	
009	საპროცენტო შემოსავლები	9,737,180.02	383,681.00	10,120,861.02	737,200.18
010	საექვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების უკუგატარებით შემოსავლები		-	-	466.00
011	სხვადასხვა შემოსავლები	1,537,603.10	210,919.72	1,748,522.82	14,455,910.88
012	სულ შემოსავლები	1,245,536,126.04	28,608,210.27	1,274,144,336.31	1,116,421,829.13
	ხარჯები				
013	შრომის ანაზღაურება	69,398,975.61	8,868,311.04	78,267,286.65	67,657,900.65
014	საქონელი და მომსახურება	139,999,622.97	6,884,723.68	146,884,346.65	132,980,074.47
015	გრანტები, გარე ტრანსფერები, სხვა ხარჯები და სუბსიდიები	611,768,442.98	12,314,194.08	624,082,637.06	503,367,446.77
016	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	7,090,995.47	-	7,090,995.47	
017	ცვეთა და ამორტიზაცია	78,408,394.66	880,334.56	79,288,729.22	74,591,612.00
018	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	149,490,136.07	49,879.17	149,540,015.24	144,313,844.58
019	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი		-	-	-
020	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	4,366,503.46	-	4,366,503.46	2,369,693.45
021	საექვო (უიმედო) მოთხოვნების/გაუფასურების/ღირებულების შემცირების ხარჯები	498,185.57	6.00	498,191.57	2,428,284.00
022	სხვადასხვა ხარჯები	618,411.63	252,699.34	871,110.97	12,741,230.82
023	სულ ხარჯები	1,061,639,668.42	29,250,147.87	1,090,889,816.29	940,450,086.74
024	პერიოდის ნამეტი (დეფიციტი)	183,896,457.62	(641,937.60)	183,254,520.02	175,971,742.39

ფორმა №3. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან							
001	შემოსული თანხები	1,146,914,025	27,054,356	1,173,968,381	-	-	-
002	გადასახადები	736,080,662	784	736,081,446			-
003	სოციალური შენატანები			-			-
004	გრანტები	201,131,595	510,292	201,641,887			-
005	შემოსავლები საკუთრებიდან	15,794,901	379,746	16,174,647			-
006	მ.შ. პროცენტი	9,737,180	379,746	10,116,926			-
007	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	96,667,094	18,052,047	114,719,141			-
008	სანქციები, საურავები და ჯარიმები	49,965,943	234,265	50,200,208			-
009	სხვა შემოსავლები	47,052,648	7,877,222	54,929,870			-
010	დროებით გაურკვეველი თანხები	221,182		221,182			-
011	გასული თანხები	968,333,000	24,255,872	992,588,872	-	-	-
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება	90,815,981	11,440,008	102,255,989			-
013	მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის	119,576,856	3,469,746	123,046,602			-
014	გრანტები და სუბსიდიები	410,361,747	7,917,511	418,279,258			-
015	სოციალური დახმარება	153,327,649	49,879	153,377,528			-
016	გადახდილი პროცენტი	4,366,503		4,366,503			-
017	სხვა ხარჯები (გაცემები, გასვლები)	189,884,264	1,378,728	191,262,992			-
018	წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	178,581,025	2,798,484	181,379,509	-	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან							
019	ძირითადი აქტივების შესყიდვა	236,815,889		236,815,889			-
020	არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	1,776,343		1,776,343			-
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა	968,996		968,996			-
022	ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა			-			-
023	ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა			-			-
024	გაცემული სესხები			-			-
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა			-			-
026	ძირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	14,046,067		14,046,067			-
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები			-			-
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	67,122,610		67,122,610			-
029	ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები			-			-
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა			-			-

031	ფინანსური იჯაროდან მიღებული ძირითადი თანხები	-	-	-	-	-	-
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება	-	-	-	-	-	-
034	წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(158,392,551)	-	(158,392,551)	-	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან							
034	მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
035	მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები	4,888	-	4,888	-	-	-
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
041	ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)	14,878,157	-	14,878,157	-	-	-
043	ვალდებულებები დეპოზიტებით	-	-	-	-	-	-
044	ვალდებულებები დეპოზიტებით ხაზინაში	-	-	-	-	-	-
045	ვალდებულებები დეპოზიტებით ბანკში	-	-	-	-	-	-
046	სარეზერვო ფონდი	-	-	-	-	-	-
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(14,873,269)	-	(14,873,269)	-	-	-
048	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	5,315,205	2,798,484	8,113,689	-	-	-
049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის	70,353,204	9,270,961	79,624,165	-	-	-
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	70,353,204	9,232,121	79,585,325	-	-	-
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	38,840	38,840	-	-	-
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-
053	კურსთა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)	-	-	-	-	-	-
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის	75,668,409	12,069,445	87,737,854	70,353,204	9,270,961	79,624,165
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში	75,668,409	12,027,054	87,695,463	70,353,204	9,232,121	79,585,325

და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები					
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	42,391	42,391	38,840	38,840
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები				

ფორმა №4. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი					
კოდი	დასახელება	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
001	საწყისი ნაშთი	-	2,804,061,061.39	30,733,078.46	2,834,794,139.85
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება		70,139,180.07	870.00	70,140,050.07
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება		100,618.29	587,804.51	(688,422.80)
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	2,874,099,623.17	30,146,143.95	2,904,245,767.12
	წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება				
005	დამფუძნებლების შენატანები				-
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		183,896,457.62	(641,937.60)	183,254,520.02
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები				-
008	საბოლოო ნაშთი	-	3,057,996,080.79	29,504,206.35	3,087,500,287.14
წინა საანგარიშგებო პერიოდი					
კოდი	დასახელება	კაპიტალში შენატანები	გაუნაწილებელი ნამეტი/დეფიციტი		სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
001	საწყისი ნაშთი		2,622,994,946.00	35,827,451.46	2,658,822,397.46
002	სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება		-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება		-	-	-
004	გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	2,622,994,946.00	35,827,451.46	2,658,822,397.46
	წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება		181,066,115.39	(5,094,373.00)	175,971,742.39
005	დამფუძნებლების შენატანები				-
006	პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი		181,066,115.39	(5,094,373.00)	175,971,742.39
007	მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები				-
008	საბოლოო ნაშთი	-	2,804,061,061.39	30,733,078.46	2,834,794,139.85

ფორმა №5. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

კოდი	დასახელება	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები					
001	გადასახადები	657,355,800.00	718,169,585.00	736,080,661.87	102%
002	გრანტები	205,936,100.00	210,932,570.00	201,131,594.96	95%
003	სხვა შემოსავლები	156,867,400.00	199,667,400.00	209,701,768.04	105%
004	არაფინანსური აქტივების კლება	30,000,000.00	72,184,850.00	81,168,678.33	112%
005	ფინანსური აქტივების კლება	143,200.00	143,200.00	-	0%
006	ვალდებულებების ზრდა	-	-	4,887.55	0%
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	1,050,302,500.00	1,201,097,605.00	1,228,087,590.75	102%

ბიუჯეტის გადასახდელები

008	შრომის ანაზღაურება	72,784,200.00	73,951,631.26	69,145,205.63	94%
009	საქონელი და მომსახურება	131,892,200.00	149,355,841.15	141,247,631.19	95%
010	პროცენტი	7,651,100.00	4,366,520.00	4,366,503.46	100%
011	სუბსიდიები	275,604,600.00	410,112,748.66	409,111,246.22	100%
012	გრანტები	506,800.00	1,315,668.00	1,250,500.56	95%
013	სოციალური დახმარება	149,499,400.00	154,374,140.47	153,327,648.66	99%
014	სხვა ხარჯები	144,528,100.00	206,443,548.84	189,884,264.46	92%
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა	252,228,500.00	255,733,544.62	239,561,228.04	94%
016	ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	0%
017	ვალდებულებების კლება	15,607,600.00	14,878,162.00	14,878,157.16	100%
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები	1,050,302,500.00	1,270,531,805.00	1,222,772,385.38	96%
019	ბიუჯეტის ნაშთი	-	(69,434,200.00)	5,315,205.37	

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების 2021 წლის**კონსოლიდირებული (ნაერთი) ფინანსური ანგარიშგება****განმარტებითი შენიშვნები****ფინანსური ანგარიშგების პერიოდი - 2021 წელი.**

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების:

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს- ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე„
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“ ;

- ✓ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მთავრობის 2021 წლის 28 აპრილის #21.587.635 განკარგულებით დამტკიცებული „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ბუღალტრული აღრიცხვა-ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“ და შემდეგი საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე;

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ ანგარიშგება;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 4 – უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები;

- სსბასს 5 – ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები;
- სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან
- სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები
- სსბასს 13 – იჯარა;
- სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;
- სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;
- სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;
- სსბასს 21 – ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- სსბასს 26 – ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება
- სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
- სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;
- სსბასს 36 – ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებსა და ერთობლივ საქმიანობებში.

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულები

- ✓ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულო;
- ✓ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია;

რაიონული გამგეობები:

- ✓ გლდანის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ნაძალადევის რაიონის გამგეობა;
- ✓ დიდუბის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ჩუღურეთის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ისნის რაიონის გამგეობა;
- ✓ სამგორის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ვაკის რაიონის გამგეობა;
- ✓ საბურთალოს რაიონის გამგეობა;
- ✓ მთაწმინდის რაიონის გამგეობა;
- ✓ კრწანისის რაიონის გამგეობა.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირები (სსიპ):

- ✓ სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტო;
- ✓ სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახური;
- ✓ სსიპ - თბილისის საერთაშორისო ხელოვნების საფესტივალო ცენტრი;
- ✓ სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის სააგენტო;
- ✓ სსიპ - ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტო;
- ✓ სსიპ - თბილისის მთავარი ბიბლიოთეკა.

არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირები (ა(ა)იპ):

- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ოთარ თაქთაქიშვილის სახელობის №19 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ფეხბურთის სპორტული ცენტრი „იმედი“;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ალ.მაჭავარიანის სახელობის №26 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მერიის ა. ნიჟარაძის სახელობის №27 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის გლდანი-ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - ეროვნული სკრინინგ-ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლე;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მუნიციპალური თავშესაფარი;
- ✓ ა(ა)იპ - ტანვარჯიშის განვითარების სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მერიის საკონცერტო ორკესტრი „ბიგ-ბენდი“;

- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობისა და კონტროლის მუნიციპალური ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - პანტომიმის სახელმწიფო თეატრი;
- ✓ ა(ა)იპ - სამეფო უბნის თეატრი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის ზოოლოგიური პარკი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის საბავშვო ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ჰ.გონაშვილის სახელობის №29 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი;
- ✓ ა(ა)იპ - ხელოვნების სამხატვრო სკოლა „აფხაზეთი №1“;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის საგუნდო მუსიკის ფესტივალი;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის კოტე ფოცხვერაშვილის სახელობის №7 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის მ. კოსტავას სახელობის №8 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის არამ ხაჩატურიანის სახელობის №10 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - პეტრე ამირანაშვილის სახელობის №18 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ჩოგბურთის განვითარება;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის №28 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის №30 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - სოციალური მზრუნველობის სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ - მუზეუმების გაერთიანება;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მუნიციპალური ლაბორატორია;
- ✓ ა(ა)იპ - ილიკო სუხიშვილის სახელობის ქართული ხალხური ცეკვის ქორეოგრაფიული სკოლა-სტუდია;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის დავით თორაძის სახელობის №22 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ა. მიზანდარის სახელობის №1 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - სანდრო ინაშვილის სახელობის №12 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ანასტასია ვირსალაძის სახელობის ხელოვნების გიმნაზია;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის ელენე ახვლედიანის სახელობის ბავშვთა სურათების გალერეა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის შ. შანიძის სახელობის №20 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის №21 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - №23 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის დავით ანდლულაძის სახელობის №14 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ვიქტორ დოლიძის სახელობის №15 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის მ. ცერცვაძის სახელობის ფიგურული სრიალის ოლიმპიური მზადების სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - №24 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ვ. კაჭარავას სახელობის ფრენბურთის ოლიმპიური მზადების სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - წყალბურთელთა გუნდი „თბილისი“;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის გიორგი ალექსიძის სახელობის კამერული დასი - თბილისის თანამედროვე ბალეტი;
- ✓ ა(ა)იპ - საზოგადოებასთან კომუნიკაციის სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მულტიფუნქციური ბიბლიოთეკების გაერთიანება;
- ✓ ა(ა)იპ - ისანი-სამგორის კომპლექსური სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - საქართველოს მუსიკალური კონკურსების ფონდი;
- ✓ ა(ა)იპ - ჩემი ადვოკატი;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის სანდრო ახმეტელის სახელობის დრამატული თეატრი;
- ✓ ა(ა)იპ - მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო;

- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის სოლიკო ვირსალაძის სახელობის №1 სამხატვრო ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის ახალგაზრდული ცენტრების გაერთიანება;
- ✓ ა(ა)იპ - მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა თბილისის პანთეონი;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის თეატრი „გლობუსი“;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის განვითარების ფონდი;
- ✓ ა(ა)იპ - საქართველოს ეროვნული ბოტანიკური ბაღი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მუსიკალური ფესტივალების ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - სერგო ზაქარაძის სახელობის ტრადიციული და თანამედროვე ხელოვნების კოლეჯი;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ზაქესის ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის №5 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - არჩილ ჩიმაკაძის სახელობის №3 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ.თბილისის მერიის რევაზ ლაღიძის სახელობის №4 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის მიხეილ იპოლიტოვ-ივანოვის სახელობის №6 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - სულხან ცინცაძის სახელობის №16 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის მერი ნაკაშიძის სახელობის №17 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ.თბილისის მერიის გ.ცაბაძის სახელობის №25 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის პარასპორტის განვითარების ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - ხელოვნების სკოლა „აფხაზეთი №1“;
- ✓ ა(ა)იპ - ხელოვნების სკოლა „აფხაზეთი №2“;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის №2 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ თბილისი - წიგნის მსოფლიო დედაქალაქი.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ.

მუნიციპალიტეტის მიერ, რომლებიც იმყოფება ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის ბუღალტრული აღრიცხვის დარიცხვის მეთოდზე გადასვლის პროცესში და პირველად გამოიყენებს სსბასს, მომზადებულია სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად გარდამავალი პერიოდის სსბასს-ის შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგება უმეტესწილად დაცულია სტანდარტების დებულებები. ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (IPSAS) საფუძველზე სახელმწიფო მმართველობის სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის და ფინანსური ანგარიშგების მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის წარდგენილი. სსბასს განსაზღვრული ყველა მიზანი მიღწევა არ არის სავალდებულო, რადგან მუნიციპალიტეტის მიზანს არ წარმოადგენს და არ არის ორიენტირებული მოგების მიღებაზე - კანონმდებლობით ის პასუხისმგებელია საზოგადოებისთვის მომსახურების უსასყიდლოდ მიწოდებაზე, როგორც ეს პროგრამული ბიუჯეტით არის განსაზღვრული. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია, იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებს ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს, უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრული მერიის, საკრებულოს, რაიონული გამგეობების, მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ერთეულების მიერ მიღებული სააღრიცხვო პოლიტიკებით, რომელიც სამოქმედოდ დამტკიცებულია შესაბამისი ნორმატიული აქტებით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშო წლის საწყის თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების თარიღს შორის მომხდარი ყველა ეკონომიკური მოვლენა, რომლებიც დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

მუნიციპალიტეტი ბუღალტრულ აღრიცხვაში იყენებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულ სსბასს საფუძველზე მომზადებულ სამუშაო ანგარიშთა გეგმას. სამუშაო ანგარიშების გეგმის სტრუქტურა ასევე ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს, მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს, სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს. ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადაიხურება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში. მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით, რაც ითვალისწინებს: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს: არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები ან არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის შეფასებებზე. არსებითობის შეფასება ხდება შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელსაც ძირითადად განსაზღვრავს პროგრამული ბიუჯეტის მოთხოვნები, საბიუჯეტო კანონმდებლობა და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა) ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ) ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;

(გ) წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;

(ე) ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას;

ვ) განმარტებით შენიშვნას.

მუნიციპალიტეტი გასულ წლებში ბუღალტრულ აღრიცხვას აწარმოებდა არასრული დარიცხვის მეთოდით და არ აღრიცხავდა ბიუჯეტის შემოსავლებს და ფულად სახსრებს. ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების მოძრაობის ანგარიშგება მზადდებოდა საკასო მეთოდით ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების ჭრილში, რომელიც შესაბამისობაშია ფულადი სახსრების პირდაპირი მეთოდით ანგარიშგებასთან, ხოლო სსბასს პირველად გამოყენების შემთხვევაში, ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაზე შენიშვნა #20 სახით განმარტებითი შენიშვნის მომზადება მოითხოვს არაპირდაპირი მეთოდის გამოყენებას, რისთვის აუცილებელია წინა საანგარიშო პერიოდში აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებზე, ასევე ხარჯებზე და შემოსავლებზე სრული დარიცხვის ინფორმაციის მომზადება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია, გამონაკლისის სახით მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება); შესაბამისად მოხდა წინა წლის შემოსავლების რეკლასიფიცირება დარიცხული შემოსავლების სახით, რაც წარმოდგენილია ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და გაანგარიშებულია ნამეტი და დეფიციტი სსბასს მიხედვით. მიუხედავად ამისა, 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, საოპერაციო საქმიანობით ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისთვის, ვერ მოხერხდა არაპირდაპირი მეთოდით წინა წლის ფინანსური შედეგების კორექტირებების მაჩვენებლების იმგვარად შეგროვება, რაც მუნიციპალიტეტს მისცემდა რეკლასიფიკაციის საშუალებას და ასევე ინფორმაციის ხელახლა შექმნაც შეუძლებელი იყო. არც ინსტრუქციით დამტკიცებული ანგარიშგების ფორმების მონაცემები იძლევა მაკორიკტირებელ სრულ მაჩვენებლებს. შედეგად შეუძლებელია შენიშვნა #20 მიზნებისთვის გასული საანგარიშო წლის მონაცემების შგროვება.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია, გარდა გამონაკლისის შემთხვევისა. საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ჰქონია.

შემდგომში მთავრობის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით. განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთებით ანგარიშგებაში წარმოდგენილია. ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 - ში.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით. . აქტივებისა და ვალდებულებების თითოეული მუხლისათვის ასახულია თანხები, რომელთა მიღება ან დაფარვა მოსალოდნელია:

(ა) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ არა უმეტეს თორმეტ თვეში (მოკლევადიანი); და

(ბ) საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ თორმეტ თვეზე მეტი პერიოდის განმავლობაში (გრძელვადიანი).

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების გარდა, მუნიციპალიტეტის ფინანსური შედეგების ელემენტების ასახვას, არსებითობის ფაქტორის, შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლების შინაარსისა და ფუნქციების გათვალისწინებით, დამატებითი მუხლებისა და სახელწოდებების და წარდგენის თანამიმდევრულობის შეცვლის აუცილებლობა არ არის. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებითი შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც უფრო საიმედო და შესაბამის ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს გადახრა და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის - „**დამოუკიდებლობა** – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“, მოთხოვნები.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშგებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული. ფულის მოძრაობის ანგარიშგების მონაცემების ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგების მონაცემებთან შეჯერების მიზნით მომზადებულია განმარტებითი შენიშვნა #20 ცხრილის სახით, სადაც ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობების შედეგად წარმოდგენილია არაპირდაპირი მეთოდით.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორიცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება, უცხოური ვალუტის გაცვლის შედეგად მიღებული საკურსო სხვაობები - აღიარებულია პირდაპირ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში მომხდარ ცვლილებად.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირებულია, რაც გამოწვეულია წინა საანგარიშგებო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოებით. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე. ასევე წინა საანგარიშგებო პერიოდში დეპოზიტებით ვალდებულების კატეგორიაში რიცხული ბიუჯეტის გარდამავალი ნაშთი რეკლასიფიცირებულია და გაზრდილია კაპიტალი ვალდებულების ანულირებით. გარდამავალი ნაშთი ასახულია ისე როგორც ბიუჯეტის შემოსავლების აღიარებით წარმოქმნილი გაუხარჯავი ფულადი სახსრები.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდის შესაბამისად. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამისი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბას 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშგო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რეტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა. საანგარიშგო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის რეტროსპექტული გადაანგარიშებით გასული პერიოდის საწყისი ნაშთები დაზუსტებულია 70 140 050,07 ლარით, რაც გამოწვეულია სსბასს პირველად გამოყენებით ბუღალტრული აღრიცხვის წესების და პირობების შეცვლით, რაც ძირითადად დაკავშირებულია ბიუჯეტის შემოსავლების და მუნიციპალიტეტის ფულადი სახსრების დარიცხვის მეთოდით სრულად აღრიცხვასთან.

- ✓ წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

ანგარიშგების მომზადების დროს გამოვლინდა წინა საანგარიშგო პერიოდის არსებითი შეცდომა, რაც გამოიხატა შემდეგში:

ა(ა)იპ „თბილისის განვითარების ფონდი“: მცირეფასიანი აქტივები, რომლებიც ქალაქის ქუჩებშია დამონტაჟებული, წინა წლებში მათი ექსპლოატაციაში გადაცემა არ გვექონდა ნაჩვენები, რომელიც გასწორდა საწყისი ნაშთის კორექტირებით შემდეგი გატარებით დ 3-22-2200 კ 1-14-1410 586376,53 ლ, დ 3-22-2100 კ 1-14-1410 132342,04 ლ; 2. 30600,00 ლარის და 500,00 ლარის სამშენებლო მასალა გადაცემული იყო მომწოდებელზე ჩვენი ობიექტის რეაბილიტაციის მიზნით და არ იყო ასახული ბალანსში, შესაბამისად 2021 წლის საწყისი ნაშთი დაკორექტირდა დ 3-22-2100 1-14-1100 30600,00 ლ, დ 3-22-2200 კ 1-14-1100 500,00 ლ. დ 1-15-2100 კ 3-22-2100 30600,00 ლ, დ 1-15-2100 კ 3-22-2200 500,00 ლ; 3. წინა წელს 1427,70 ლარის ღირებულების მარაგები გაიყიდა ჯართი სახით და

არ იყო ჩამოწერილი, შესაბამისად გაკეთდა საწყისი ნაშთის კორექტირება დ 3-22-2200 კ 1-14-1100 1427,70 ლ; 4. დაკორექტირდა ავანსის საწყისი ნაშთი დ 3-22-2100 კ 1-15-1100 0,18 ლ; 5. დაკორექტირდა წმინდა აქტივები/კაპიტალის საწყისი ნაშთი დ 3-22-2200 კ 3-23-2000 0,28 ლ-.

ა(ა)იზ ბიგ-ბენდი: 2021 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში დაკორექტირდა 2020 წლის ორი საბალანსო ანგარიშის ნაშთი: ა) 1-13-9300 (ზარალის/დანაკლისის ანაზღაურების მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები) საბალანსო ანგარიში, რომელიც მოიცავდა ორკესტრის 2006 წელს დაკარგული საქსოფონის ღირებულებას 5522 ლარს. საგამოძიებო ორგანოებთან არაერთგზის მიმართვისა, დაკარგული ნივთის პოვნა ვერ მოხერხდა, რის გამოც ხელმძღვანელობამ საჭიროდ მიიჩნია უიმედო დებიტორული დავალიანების ჩამოწერის აუცილებლობა. ბ) ასევე დაკორექტირდა საბალანსო ანგარიში 2-13-4100 (საქონლისა და მომსახურების მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები), რომელშიც ასახული იყო 6,40 ლარი. აღნიშნული თანხა ეკუთვნოდა ფპ პაატა ჭიშვილს, რომელთანაც ხელშეკრულება გაფორმდა 2019 წლის 5 აპრილს (ხელშეკრულება #8/04), ფიზიკურ პირთან მოხდა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული როგორც მომსახურების საფასურის, ასევე კანონმდებლობით დადგენილი ყველა გადასახადის გადარიცხვა, აღმოჩნდა, რომ აღნიშნული ფიზიკური პირი არ იყო საპენსიო სქემაში გაერთიანებული და საპენსიო სააგენტოსგან თითქმის ერთი წლის შემდეგ დაგვიბრუნდა ზედმეტად გადახდილი საპენსიო გადასახადი, ვინაიდან იმ პერიოდისთვის ხელშეკრულების სტატუსი იყო "შესრულებული ხელშეკრულება" 2020 წელს ვეღარ გადავრიცხავდით თანხას. მოვძებნეთ ფპ პაატა ჭიშვილი შედგა შედარების აქტი (30.12.2021წ), რითაც დაადასტურა რომ ერთმანეთის მიმართ არ გვქონდა ფინანსური პრეტენზიები, ამით საფუძველი შეგვექმნა კრედიტორული დავალიანების ჩამოწერის. აღნიშნული ცვლილებები განხორციელდა კორექტირებით, წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების გადაანგარიშებით, რამაც გამოიწვია წინა საანგარიშო პერიოდის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ნაშთის ცვლილება 5515,6 (5522-6,4=5515,6) ლარით;

კრწანის რაიონის გამგეობა: არასაცხოვრებელი შენობების ანგარიშზე იყო ასახული დაუმთავრებელი მშენებლობა, დაკორექტირდა საწყისი ნაშთი დ 3-22-2100 კ 1-22-1200 116491.76 ლ, დაკორექტირდა ასევე ამ აქტივების დაგროვილი ცვეთა დ 1-28-1200 კ 3-22-2100 1320.62 ლ; 2. სხვა ნაგებობების ანგარიშზე იყო ასახული ჯერაც დაუსრულებელი აქტივი, დაკორექტირდა საწყისი ნაშთი დ 3-22-2100 კ 1-22-1300 452362.59 ლ; დაკორექტირდა ასევე ამ აქტივების დაგროვილი ცვეთა დ 1-28-1300 კ 3-22-2100 31629.94 ლ 3. დაუმთავრებელი აქტივების საწყისი ნაშთი დაკორექტირდა დ 1-27-4100 კ 3-22-2100 566324.35 ლ; 4. დაკორექტირდა საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება დ 1-27-4300 კ 3-22-2100 2530.00 ლ. დაკორექტირდა საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესების ცვეთა დ 3-22-2100 კ 1-28-8200 181.00 ლ; 5. დაკორექტირდა წინა წელს ზედმეტად აღიარებული კრედიტორული დავალიანება დ 2-13-6100 კ 3-22-2100 4469,97 ლ.

წინა საანგარიშო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2021 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 ა–თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, რაგორც ბიუჯეტის შემოსავალი წინა წლებში ბიუჯეტების გამოყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა–თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმომოხილი მოთხოვნები. შესადარი ინფორმაციის მომზადების მიზნით, წინა წლის ბალანსზე რიცხული დებიტორული დავალიანებები რეკლასიფიცირებულია სსბასს საფუძველზე მომზადებული ანგარიშთა გეგმის მიხედვით.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით. ანგარიშგების თარიღისთვის დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შედეგად ზარალის სახით ხარჯებში აღიარება არ მომხდარა და ასევე არ შექმნილა საექვო დებიტორული დავალიანების ანარიცხი.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნებიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების საღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი

დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები - შენიშვნა #3-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება
მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბას 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.

ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილებს, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს. მატერიალური მარაგები მოიცავს მცირეფასიან გრძელვადიან არაფინანსურ აქტივებს და სხვა დანარჩენ მატერიალურ მარაგებს, მცირეფასიანი აქტივებია - მრავალჯერადი გამოყენების ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობა, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ძირითადი აქტივების აღიარების კრიტერიუმს, კერძოდ, არ წარმოადგენენ 500 ლარზე მეტი ღირებულების აქტივებს, მიუხედავად იმისა, რომ ერთ წელზე მეტი ხნის ვადით ხდება მათი გამოყენება. მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ხორციელდება აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული ყველა ძირითადი რისკისა და სარგებლის მისთვის გადაცემა. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება აქვთ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე.

საანგარიშო პერიოდში საჯარო და სხვა სექტორიდან მიღებულია მატერიალური მარაგები. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულება არ განსაზღვრულა, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ- სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით, აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი, რაც აისახება ბუღალტრულ აღრიცხვაში გასაყიდი მატერიალური მარაგების აღიარების დროს არაკლასიფიცირებული შემოსავლების სახით. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი, ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაც დაკავშირებულია შემოსავლის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“. ღირებულების აღდგენის შემთხვევაში აღიარდება როგორც შემოსავალი (კომპენსაცია) – „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით“. კომპენსირება (შემოსავალი) შეზღუდულია თავდაპირველად ხარჯად აღიარებული თანხით - არ აღემატება ღირებულების შემცირებით აღიარებული ზარალის მოცულობას.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, ხარჯის ჯგუფის და კატეგორიის განსაზღვრა ხდება იმ სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რომელიც შეესაბამება მარაგების ფაქტობრივ გამოყენებას. სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის დადგენისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს - საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის, როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

არაგაციითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, ორგანიზაციის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანუღირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი(ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან ბიუჯეტის გადასახდელების გადახდაზე მოკმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული წინასწარი გადახდები ნაწილობრივ არ ითხოვდა გარანტიის წარდგენას, უმეტეს შემთხვევაში კი წინასწარ გადახდებზე მოკმედი კანონმდებლობით წარმოდგენილია გარანტიები. დამოწმების ვადები სამეურნეო

ოპერაციაზე ძირითადად დაცულია, საანგარიშო პერიოდში ადგილი ქონდა გადავადების უმნიშვნელო შემთხვევებს. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და სავალდებულო განმარტებით შენიშვნებში ასეთი ინფორმაციის გამჟღავნება. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით. შენიშვნა #20 -ში აღნიშნული თანხით კორექტირდება ფინანსური შედეგების მაჩვენებელი და არაპირდაპირი მეთოდით საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი სახსრები.

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები - შენიშვნა N5-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები მოიცავს გრძელვადიან სესხებს როგორც საბიუჯეტო, ისე არასაბიუჯეტო (საკუთარი) საქმიანობის ფარგლებში ეროვნულ და უცხოურ ვალუტაში, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციებს, სხვა გრძელვადიან ფინანსურ აქტივებს, გრძელვადიან დებიტორულ დავალიანებებსა და არაფულად მოთხოვნებს. გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების თავდაპირველი შეფასებისათვის გამოყენებულია ნომინალური ღირებულება, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შეიძლება შემცირებულ იქნეს გაუფასურების ზარალის თანხებით.

სსბასს თანახმად, წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციები თვითღირებულებით ფასდება, თუ ინვესტიციები არ ხორციელდება კონტროლირებულ ერთეულებში, მეკავშირე ერთეულებსა თუ ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში მათი შეფასება კაპიტალ-მეთოდის გამოყენებით ხდება. მიუხედავად სსბასს ამ მოთხოვნისა, მუნიციპალიტეტის მიერ მის მიერ დაფუძნებულ შპს წილი, როგორც მეკავშირე ერთეულში, აღიარებულია თვითღირებულებით და საანგარიშო პერიოდში კაპიტალ-მეთოდი არ იქნა გამოყენებული. წილების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების შესაბამისად და ანგარიშგებაში ასახულია გრძელვადიან ფინანსურ აქტივად - აქცია და კაპიტალის სახით. თუ იგეგმება ანგარიშგების თარიღიდან ერთი წლის (მომდევნო საბიუჯეტო წლის) განმავლობას წილის შემცირება (ამოღება), აქტივი რეკლასიფიცირდება გრძელვადიანი ფინანსური აქტივის მიმდინარე მოკლევადიან ნაწილად და აისახება მოკლევადიანი აქტივების სახით. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად წილების ზრდა/კლება განიხილება ფინანსური აქტივებით ოპერაციად და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება შემოსულობებად/ გადასახდელებად და არ აღიარდება შემოსავლად და ხარჯად. მეკავშირე ერთეულებიდან დივიდენდების მიღების შემთხვევაში, აღირდება ბიუჯეტის შემოსავალი.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი საშუალებები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება; შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ მიიჩნევა გადაფასებად ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით, ხოლო ცვეთის დარიცხვის მიზნით აჯგუფებს ინსტრუქციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი აღიარდება, როგორც ხარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება აღნიშნული კრიტერიუმებით შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თუ ძირითადი აქტივის შემადგენელი სათადარიგო ნაწილები და დამხმარე მოწყობილობები, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში საჭიროებენ რეგულარულ შეცვლას, რომელთა იდენტიფიცირება - აკმაყოფილებენ თუ არა აქტივების კრიტერიუმებს, არის შესაძლებელი და შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ ძირითადი აქტივების რომელიმე კონკრეტულ ერთეულთან ერთად, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება ძირითად აქტივებად. ამ შემთხვევაში ძირითადი აქტივების თავდაპირველი შეძენის ან მიღების დროს გაწეულ დანახარჯებს, აგრეთვე ემატება შემდგომში ამ ნაწილების და მოწყობილობების შეცვლისთვის დამატებით გაწეული დანახარჯები, კორექტირებული ამ ნაწილების და მოწყობილობების საბალანსო ღირებულებით. სააღრიცხვო პოლიტიკის ეს ცვლილება მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება პერსპექტულად. ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას,

აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად; ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შემენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ექსპლუატაციაში მყოფ ცვეთად აქტივებზე ა(ა)იპ მიერ მომსახურების ვადები განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ცვეთის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებისთვის სსბასს 33—დარიცხვის მეთოდის საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს) პირველად გამოყენება, თანახმად, ის მიჩნეულია დასაშვებ საწყის ღირებულებად. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივის ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით. საანგარიშო პერიოდში გრანტის სახით გასული ძირითადი აქტივები, ასახულია კაპიტალური გრანტის ხარჯებში.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს. ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და

ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციით.

მუნიციპალიტეტის მიერ არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში **სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება**, და **სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი** მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, რომლის შესაბამისი ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს **სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები**, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალური აქტივი შეიძლება იყოს განთავსებული ფიზიკურ საგანში. როდესაც აქტივი მოიცავს მატერიალურის და არამატერიალურის ელემენტებს, იმის განსაზღვრისას, **სსბასს 17 - ძირითადი საშუალებების** - მიხედვით იქნეს განხილული თუ **სსბასს 31 - არამატერიალური აქტივები**, შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ადგენს თუ რომელი ელემენტია უფრო მნიშვნელოვანი და იმის მიხედვით აღიარებს არამატერიალურ აქტივად ან ძირითად აქტივად.

არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი: ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან

ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი კომპიუტერული პროგრამების, მონაცემთა ბაზების, ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტის სახით აღიარებულია ადრე მოქმედი მეთოდოლოგიით, რომლის საფუძველსაც წარმოადგენდა საბიუჯეტო კლასიფიკაცია და სფს -2014; შეფასებულია თვითღირებულებით და განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივად. მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარჩენარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსა-ლოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების კატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ.), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგორესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ.

ა(ა)ივ-ს სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 17 -ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. ანგარიშგების თირილისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შსრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯების ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესულზე საშუალოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 შენიშვნაში.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიგებულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 13-ის „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შეძენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნაგარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი ცვეთად/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის

გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1- ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება **სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს საქონლისა და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური

აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებელი მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სხბასს მიხედვით აღიარებულია ანგარიშგების თარიღისთვის; ხოლო **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულია.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა), მუნიციპალიტეტი ახდენს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკისა და **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;
- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;
- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება. პირობითი ვალდებულება არის:
- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც მუნიციპალიტეტის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან
- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულებების ცვლილების

შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მქდავდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან

- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია

„მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მქდავდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები გადასახადებიდან, გრანტებიდან და სხვა, შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამონაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოღინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტით (სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული ფორმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ

აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის (სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული ფორმით) საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით (სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული ფორმით) ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამჟღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბას 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- ადრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი (სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული ფორმით).

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სხვას თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;

ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;

გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია: ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;

ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება (სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული ფორმით).

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ანკრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - სასაქონლო- მატერიალური ფასეულობები**, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - **„შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“** მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე. იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი. იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია **სსბასს 13 -იჯარა.**, წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე

მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს. საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები (სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული ფორმით).

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან.

სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები - შენიშვნა N18 - თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა შემოსავლებად აღიარდება შემდეგი შემოსავლები:

ა. უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება; ბ. ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგება;

შემოსავლები - უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების შედეგად ფლობიდან მიღებული მოგება, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება **სსბასს 4 – „უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებებით გამოწვეული შედეგები“**, მიხედვით. ორგანიზაცია უცხოურ ვალუტაში ყიდულობს საქონელს ან მომსახურებას, რომლის ფასიც გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში და სესხულობს სახსრებს, შედეგად ფინანსური ვალდებულებები გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში. თავდაპირველი აღიარებისას უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაცია, რომლის შედეგად მიიღება შემოსავალი, ჩაიწერება ეროვნულ ვალუტაში, ლარსა და უცხოურ ვალუტას შორის ოპერაციის განხორციელების თარიღისათვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის გამოყენებით; ხოლო თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის, როგორც ფულადი მუხლები, გადაანგარიშდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული სავალუტო კურსის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში ასახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებებია, რომელთა არსებითი მახასიათებელი არის უფლება, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლებია, რომელთა მნიშვნელოვან მახასიათებელს წარმოადგენს უფლების არქონა, მიიღო ან ვალდებულება, რომ შეასრულო ვალუტის ერთეულის ფიქსირებული ან განსაზღვრული ოდენობა. საანგარიშგებო თარიღისათვის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაანგარიშებას ექვემდებარება უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი მუხლები, ხოლო უცხოურ ვალუტაში გამოსახული არაფულადი მუხლები, არ გადაანგარიშდება.

შემოსავალი ფლობის შედეგად მიღებული სხვა მოგებით, მოიცავს აქტივების/ვალდებულებების ფლობის და გადაფასებების და კაპიტალ-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგების სახით მიღებულ შემოსავლებს. შემოსავლების ეკონომიკური შინაარსის შეფასების და სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშების სტრუქტურის ჩამოყალიბებისას გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები აქტივების გადაფასების შედეგების

აღრიცხვის წესების თაობაზე და GFS 2014 - სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე. სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების სტრუქტურა (ცალკეულ შემთხვევებში-შიდა ფაქტორებით გამოწვეული აქტივების გაუფასურებების აღიარების და გაუფასურების აკუმულირების ანგარიშებზე ასახვის დროს) შეესაბამება სსბასს 21 - ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება და სსბასს 26 - ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება, განსაზღვრული ცალკეული აქტივის გაუფასურების ზარალის კომპენსირების ეკონომიკურ შინაარსს და გათვალისწინებულია GFS 2014 -სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს მოთხოვნები, ოპერაციის გარეშე სხვა მოვლენებით წარმოშობილი შემოსავლების აღრიცხვის თაობაზე, ვინაიდან მუნიციპალიტეტი სსბასს პირველად გამოყენების დროს, სრულად ვერ აკმაყოფილებს გაუფასურების მარეგულირებელი სტანდარტების მოთხოვნებს. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურით განსაზღვრული შესაბამისი აქტივების გაუფასურების ზარალის კომპენსირება მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება შემოსავლად, აქტივის გაზრდილი საბალანსო ღირებულების ტოლი მოცულობით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მიღებული იქნებოდა, წინა წლებში გაუფასურების აღიარება რომ არ მომხდარიყო.

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;

გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.

გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;

გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით; გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბას 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლითი ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბას კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული **შრომის ანაზღაურება** - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა.მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამოწვევებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოემოზა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით,

რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელებს სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსპასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსპასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

შიდა ტრანსფერის ხარჯები ხარჯები შიდა ტრანსფერებით დაკავშირებულია სახაზინო ოპერაციებთან, რაც არ არის განსაზღვრული საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის. „ხაზინიდან საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის გაწეული კაპიტალური ან/და მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები“ აღიარდება კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში გაწეული საკასო ხარჯების ასახვის მიზნით, „ხაზინის მიერ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ოპერაციების დასაფინანსებლად გადასახდელებით“ ვალდებულების აღიარებით. ამავდროულად აისახება ვალდებულების დაფარვის ოპერაციები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ფულადი ნაშთის შემცირებით. ხარჯის აღიარების და ვალდებულების დაფარვის პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტია ბიუჯეტის საკასო

ხარჯების ელექტრონული სახაზინო ამონაწერი, რომელიც ინახება ელექტრონული ხაზინის სისტემაში და გააჩნია ისეთივე იურიდიული ძალა, როგორც მატერიალური ფორმით არსებულ დოკუმენტს.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს, საექვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახდების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

საოპერაციო საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობის შეჯერება (შედარება) ნამეტან/(დეფიციტთან) - შენიშვნა N20 თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება მომზადებულია სსპას 2 თანახმად, პირდაპირი მეთოდით. პირდაპირი მეთოდი გულისხმობს ანგარიშგების თარიღისათვის ფულადი სახსრების წყაროების და გამოყენების შესახებ, ასევე, ფულადი სახსრების ნაშთების შესახებ სააღრიცხვო მონაცემებზე ინფორმაციის წარმოდგენას საანგარიშგებო პერიოდში საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილი ფულადი სახსრების ნაკადების სახით. განმარტებით შენიშვნა #20-ში 2021 წლამდე არსებული სააღრიცხვო პოლიტიკიდან გამომდინარე არ არის შევსებული წინა საანგარიშო წლის მონაცემები, რაც არსებით გავლენას არ ახდენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლების მიერ სახსრების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილებების მიღებაზე.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შედარებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსპასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოყენებულ სსპასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსპასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“** - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამოიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს;

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაცო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს **სსპასს 32 -**

„შელავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადაცემა“. შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შელავათიანი მომსახურების აქტივის.

კონსოლიდირებული ერთეულები

2021 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონსოლიდირებულია შემდეგი კომპონენტების ფინანსური ანგარიშგებები:

- ✓ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულო;
- ✓ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია;

რაიონული გამგეობები:

- ✓ გლდანის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ნაძალადევის რაიონის გამგეობა;
- ✓ დიდუბის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ჩუღურეთის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ისნის რაიონის გამგეობა;
- ✓ სამგორის რაიონის გამგეობა;
- ✓ ვაკის რაიონის გამგეობა;
- ✓ საბურთალოს რაიონის გამგეობა;
- ✓ მთაწმინდის რაიონის გამგეობა;
- ✓ კრწანისის რაიონის გამგეობა.

საჯარო სამართლის იურიდიული პირები (სსიპ):

- ✓ სსიპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ტრანსპორტისა და ურბანული განვითარების სააგენტო;
- ✓ სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახური;
- ✓ სსიპ - თბილისის საერთაშორისო ხელოვნების საფესტივალო ცენტრი;
- ✓ სსიპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის სააგენტო;
- ✓ სსიპ - ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტო.
- ✓ სსიპ - თბილისის მთავარი ბიბლიოთეკა.

არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირები (ა(ა)იპ):

- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ოთარ თაქთაქიშვილის სახელობის N19 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ფეხბურთის სპორტული ცენტრი იმედი;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ალ.მაჭავარიანის სახ. N26-ე ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ თბილისის მერიის ა. ნიჟარაძის სახ. N27-ე ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის გლდანი-ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ ეროვნული სკრინინგ-ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - მოსწავლე-ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლე;

- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მუნიციპალური თავშესაფარი;
- ✓ ა(ა)იპ - ტანვარჯიშის განვითარების სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მერიის საკონცერტო ორკესტრი "ზიგ-ბენდი";
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის გადამდებ დაავადებათა ეპიდზედამხედველობისა და კონტროლის მუნიციპალური ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - პანტომიმის სახელმწიფო თეატრი;
- ✓ ა(ა)იპ - სამეფო უბნის თეატრი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის ზოოლოგიური პარკი;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის საბავშვო ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ჰ.გონაშვილის სახელობის N29 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი;
- ✓ ა(ა)იპ ხელოვნების სამხატვრო სკოლა აფხაზეთი №1;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის საგუნდო მუსიკის ფესტივალი;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის კოტე ფოცხვერაშვილის სახელობის N7 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის მ. კოსტავას სახელობის N8 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის არამ ხაჩატურიანის სახელობის N10 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ პეტრე ამირანაშვილის სახელობის #18 ხელ. სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ჩოგბურთის განვითარება;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის N28 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის N30 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - სოციალური მზრუნველობის სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ - მუზეუმების გაერთიანება;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მუნიციპალური ლაბორატორია;
- ✓ ა(ა)იპ ილიკო სუხიშვილის სახელობის ქართული ხალხური ცეკვის ქორეოგრაფიული სკოლა-სტუდია;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის დავით თორაძის სახელობის N22 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ა. მიზანდარის სახელობის N1 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ სანდრო ინაშვილის სახელობის #12 ხელ. სკოლა;

- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ანასტასია ვირსალაძის სახელობის ხელოვნების გიმნაზია;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის ელენე ახვლედიანის სახელობის ბავშვთა სურათების გალერეა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის შ. შანიძის სახელობის N20 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის N21 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ #23 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის დავით ანდღულაძის სახელობის N14 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ვიქტორ დოლიძის სახ. №15-ე ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ.თბილისის მერიის მ. ცერცვაძის სახელობის ფიგურული სრიალის ოლიმპიური მზადების სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ #24 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - ქ. თბილისის მერიის ვ. კაჭარავას სახელობის ფრენბურთის ოლიმპიური მზადების სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - წყალბურთელთა გუნდი "თბილისი";
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის გიორგი ალექსიძის სახელობის კამერული დასი - თბილისის თანამედროვე ბალეტი;
- ✓ ა(ა)იპ - საზოგადოებასთან კომუნიკაციის სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მულტიფუნქციური ბიბლიოთეკების გაერთიანება;
- ✓ ა(ა)იპ - ისანი-სამგორის კომპლექსური სპორტული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ - საქართველოს მუსიკალური კონკურსების ფონდი;
- ✓ ა(ა)იპ - ჩემი ადვოკატი;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის სანდრო ახმეტელის სახელობის დრამატული თეატრი;
- ✓ ა(ა)იპ - მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის სოლიკო ვირსალაძის სახელობის N1 სამხატვრო ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის ახალგაზრდული ცენტრების გაერთიანება;
- ✓ ა(ა)იპ - მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა თბილისის პანთეონი;
- ✓ ა(ა)იპ - ქალაქ თბილისის თეატრი "გლობუსი";
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის განვითარების ფონდი;
- ✓ ა(ა)იპ - საქართველოს ეროვნული ბოტანიკური ბაღი;

- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის მუსიკალური ფესტივალების ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ სერგო ზაქარიაძის სახელობის ტრადიციული და თანამედროვე ხელოვნების კოლეჯი;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ზაქესის ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის N5 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ არჩილ ჩიმაკაძის სახელობის #3 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის რევაზ ლაღიძის სახ. N4 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის მიხეილ იპოლიტოვ-ივანოვის სახელობის N6 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ სულხან ცინცაძის სახელობის #16 ხელ. სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის მერი ნაკაშიძის სახელობის N17 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის გ. ცაბაძის სახ. N25 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ ა(ა)იპ - თბილისის პარასკორტის განვითარების ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ ხელოვნების სკოლა "აფხაზეთი N1";
- ✓ ა(ა)იპ ხელოვნების სკოლა აფხაზეთი N2;
- ✓ ა(ა)იპ ქ. თბილისის მერიის ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის N2 ხელოვნების სკოლა;
- ✓ თბილისი - წიგნის მსოფლიო დედაქალაქი.

დანართები

დანართი N1. უიმედო დებიტორული დავალიანებები ორგანიზაციების მიხედვით

N	ორგანიზაცია	გადასახადი	თანხა	წელი
1	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერია	საშემოსავლო გადასახადი	47,531	-
2	საკრებულო	საშემოსავლო გადასახადი	1,235	2021 წელი
3	ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის მთაწმინდის რაიონის გამგეობა	საშემოსავლო გადასახადი	787	2017 წელი
4	ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის ვაკის რაიონის გამგეობა	დღგ	24	-
5	სსიპ "თბილისის საერთაშორისო ხელოვნების საფესტივალო ცენტრი"	დღგ	263	2021 წელი
		სხვა გადასახადები	1,154	2021 წელი
6	სსიპ ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის არქიტექტურის სამსახური	საშემოსავლო გადასახადი	3	2014 წლის
		დღგ	4,007	2021 წელი
7	ქ.თბილისის მუნიციპალიტეტის ს.ს.ი.პ. ქონების მართვის სააგენტო	მოგების გადასახადი	44,581	-
		ქონების გადასახადი	1,889	-
		დღგ	28,102	-
8	სსიპ ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტო	საშემოსავლო გადასახადი	229	-
		მოგების გადასახადი	4,821	-
		ქონების გადასახადი	282	-
9	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ ზაქარია ფალიაშვილის სახელობის N2 ხელოვნების სკოლა	მოგების გადასახადი	4,917	2017 წელი
		სხვა გადასახადები	53,612	2017 წელი
10	ა(ა)იპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ხელოვნების სკოლა "აფხაზეთი 2"	სხვა გადასახადები	486	2018 წელი
11	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ ალექსანდრე ნიჟარაძის სახელობის 27 -ე ხელოვნების სკოლა	სხვა გადასახადები	11	-
12	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ ზურაბ ანჯაფარიძის სახელობის #28 ხელოვნების სკოლა	სხვა გადასახადები	47,358	-
13	ა(ა)იპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის პეტრე ამირანაშვილის სახელობის N18 ხელოვნების სკოლა	სხვა გადასახადები	880	2007 წლის
14	ა(ა)იპ ელენე ახვლედიანის სახელობის ბავშვთა სურათების გალერეა	სხვა გადასახადები	298	2017 წლის
15	ა(ა)იპ ქ. თბილისის სანდრო ახმეტელის სახელობის დრამატული თეატრი	მოგების გადასახადი	5,895	-
		ქონების გადასახადი	36	-
16	ა(ა)იპ ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის გიორგი ალექსიძის სახელობის კამერული დასი - თბილისის თანამედროვე ბალეტი	მოგების გადასახადი	17,687	-
17	ა(ა)იპ ქ.თბილისის მერიის საკონცერტო ორკესტრი "ზიგ - ბენდი"	სხვა გადასახადები	14,196	2004 წელი
18	ა(ა)იპ "საქართველოს ეროვნული ბოტანიკური ბაღი"	საშემოსავლო გადასახადი	32,300	2021 წელი
		ქონების გადასახადი	5,102	-
		დღგ	108,593	-
		სხვა გადასახადები	2,822	2017 წელი
19	ააიპ თბილისის განვითარების ფონდი	სხვა გადასახადები	2,391	2015 წელი
20	ა(ა)იპ ეროვნული სკრინინგ ცენტრი	საშემოსავლო გადასახადი	2,711	2008 წელი
21	ა(ა)იპ „თბილისის ზოოლოგიური პარკი“	მოგების გადასახადი	119,977	-
		დღგ	65,072	-

		სხვა გადასახადები	12,114	-
22	ა(ა)იპ „თბილისის მუნიციპალური ლაბორატორია“	ქონების გადასახადი	30	2021 წელი
		სხვა გადასახადები	4,307	2017 წელი
23	ა(ა)იპ დავით თორაძის სახელობის 22 -ე ხელოვნების სკოლა	საშემოსავლო გადასახადი	366	2020 წელი
		მოგების გადასახადი	159	2020 წელი
24	ა(ა)იპ ქ.თბილისის ფეხბურთის სპორტული ცენტრი "იმედი"	სხვა გადასახადები	2,600	-
25	ა(ა)იპ "მოსწავლე -ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლე"	მოგების გადასახადი	16,325	2021 წელი
26	ა(ა)იპ "მუზეუმების გაერთიანება"	სხვა გადასახადები	4,911	-
27	აიპი „ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მულტიფუნქციური ბიბლიოთეკების გაერთიანება“	დღგ	1,193	2021 წელი
28	ა(ა)იპ "მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტო"	დღგ	56,802	-
29	ა(ა)იპ პანტომიმის სახელმწიფო თეატრი	დღგ	13,588	2015 წელი
30	ა(ა)იპ თბილისის პარასპორტის განვითარების ცენტრი	ქონების გადასახადი	137	-
		სხვა გადასახადები	1	-
31	ა(ა)იპ თბილისის საბავშვო ბაღების მართვის სააგენტო	საშემოსავლო გადასახადი	18,900	-
32	ა(ა)იპ სპორტული ცენტრი "ლილო"	მოგების გადასახადი	161	2021 წელი
		სხვა გადასახადები	2	2019 წელი
33	აიპი ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ილიკო სუხიშვილის სახელობის ქართული ხალხური ცეკვის ქორეოგრაფიული სკოლა - სტუდია	მოგების გადასახადი	104	2014 წლის
		სხვა გადასახადები	16,102	2017 წელი
34	ა(ა)იპ "ტანვარჯიშის განვითარების სპორტული ცენტრი"	მოგების გადასახადი	1,167	2021 წელი
		დღგ	3,203	2019 წელი
		სხვა გადასახადები	119	2019 წელი
35	ა(ა)იპ მარინა ცერცვაძის სახელობის ფიგურული სრიალის სპორტული ცენტრი	სხვა გადასახადები	9,932	2021 წელი
36	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ კოტე ფოცხვერაშვილის სახელობის #7 ხელოვნების სკოლა	სხვა გადასახადები	16,231	-
37	ა(ა)იპ „სამართლებრივი დახმარებისა და საზოგადოებრივი ჩართულობის მუნიციპალური ცენტრი“,	სხვა გადასახადები	71	2016 წელი
38	ა(ა)იპ "ჩოგბურთის განვითარება"	სხვა გადასახადები	2	-
39	ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ გიორგი ცაბაძის სახელობის #25 ხელოვნების სკოლა	მოგების გადასახადი	29	-
		სხვა გადასახადები	689	-
40	ა(ა)იპ იპოლიტე ივანოვის სახელობის მე-6 ხელოვნების სკოლა	საშემოსავლო გადასახადი	41	-
	სულ		662,007	

დანართი N2. არამატერიალური აქტივები

N	დასახელება	საბალანსო ღირებულება	ჯგუფი	ობიექტი	შენიშვნა
1	საბუღალტრო პროგრამა „ორისი“ A01M	467	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
2	Microsoft-ის ლიცენზიები	5,242	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
3	უძრავი ობიექტების სივრცითი მართვისა და მოძრავი ობიექტების მონიტორინგის სისტემა	3,000	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
4	საფინანსო საქალაქო სამსახური	50,000	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
5	ქ.თბილისის აერო, ლიდარული გადაღების და დიგიტარული ორთოფოტოების დამზადება	95,400	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
6	მობილური აპლიკაციის პლატფორმა 2012 წელი	2,230	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
7	მობილური აპლიკაციის პლატფორმა 2012 წელი	2,230	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
8	ტურისტული ვებ. გვერდი	970	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
9	მობილური ვებ გვერდი 2013 წელი	1,442	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	მერია	არ გამოიყენება
10	პროგრამა ორისი	0	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ სერვისების განვითარების სააგენტო	არ გამოიყენება
11	ანტივირუსის პროგრამა ESET NOD32 Antivirus Business Edition	14,880	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ სერვისების განვითარების სააგენტო	არ გამოიყენება
12	უსაფრთხოების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია	4,575	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ სერვისების განვითარების სააგენტო	არ გამოიყენება
13	უსაფრთხოების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზია	788	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ სერვისების განვითარების სააგენტო	არ გამოიყენება
14	კომპ. პროგრამის Red Hat OpenShift Container Platform ის მეოთხე ვერსიის შემენა-დაინსტალირება	76,840	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ სერვისების განვითარების სააგენტო	არ გამოიყენება
15	სერთიფიკატების პროგრამა	798	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ სერვისების განვითარების სააგენტო	არ გამოიყენება
16	პროგრამა (ბუღალტრული)	1,675	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ გლდანი- ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრი	არ გამოიყენება
17	პროგრამა (არამატერიალური აქტივი)	4,860	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ გლდანი- ნაძალადევის კომპლექსური სპორტული ცენტრი	არ გამოიყენება

18	საბუღალტრო პროგრამა AOIS	422	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ მუზეუმების გაერთიანება	არ გამოიყენება
19	საბუღალტრო პროგრამა	468	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ მუზეუმების გაერთიანება	არ გამოიყენება
20	პროგრამა ორისი	481	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ მუზეუმების გაერთიანება	არ გამოიყენება
21	პროგრამა ორისი	791	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ მუნიციპალური განვითარების ფონდი	არ გამოიყენება
22	პროგრამა სუპერფინი	104	2132-1 - არამატერიალური აქტივები	ააიპ მუნიციპალური განვითარების ფონდი	არ გამოიყენება

საკონტაქტო ინფორმაცია

ვებგვერდი და სოციალური მედია

<https://www.sao.ge/>
<https://www.budgetmonitor.ge/ka>
<http://www.blog.sao.ge/>
<http://www.sai.ge/main/>
<https://www.linkedin.com/company/stateauditoffice/>
<https://www.youtube.com/user/saogeorgia>
<https://www.facebook.com/www.sao.ge>

ცხელი ხაზი

(+995 32) 243 81 81

ელექტრონული ფოსტა

sao@sao.ge

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური
ქ.თბილისი, 0144, წმ. ქეთევან დედოფლის გამზირი N96
+995 32 243 84 38